

اللہ دے بابرکت نال نال جیڑھا مہربان اتے رحیمء

زیر مطالعہ کتاب شاعر شبیر ناقد کے ایما پر شائع کی گئی ہے اور اس کے
جملہ حقوق اور متن کی تمام تر ذمہ داری انہی کو متحسّن ہے۔ پبلشر یا پرنٹر قطعاً
ذمہ دار نہیں۔ ادارہ اردو سخن ڈاٹ کام کی ہمیشہ سے یہ کوشش رہی ہے
کہ قارئین تک بہترین اور اغلاط سے پاک ادبی مواد پہنچایا جائے اور
اس ضمن میں ہر امکانی کوشش کو بروئے کار لایا جاتا ہے تاہم غلطی کی
نشاندہی کا خیر مقدم کیا جاتا ہے تاکہ آئندہ اشاعت میں اس کی درستی کی
جائے۔ (ادارہ)

رُوحِ دِی رُوہِی

(سرائیکی مجموعہ کلام)

شبیرناقد

urdusukhan@urdusukhan.com www.urdusukhan.com

رُوحِ دِی رُوہِی اردو سخن

شبیر ناقد

معرفت پروفیسر ظہور احمد فاتح، بزرگورنمنٹ کامرس کالج، ٹونسنہ شریف ضلع ڈیرہ غازیخان (پنجاب۔ پاکستان)

0342-5237636

0333-5066967

0303-9297131 رابطہ فون:

اردو سخن

استحقاق: سب سے تصرفات ”شبیر ناقد“ ڈی تحویل عرج من

ناشر: اردو سخن ڈاٹ کام، پاکستان

نمود اول: ستمبر 2016ء

کمپوزنگ: خضر حیات ڈ لو

سروروق: ناصر ملک

طباعت: شبیر بانی پریس، ملتان

قیمت: 400 روپے (20 یورو، 25 ڈالر)

urdusukhan@urdusukhan.com www.urdusukhan.com

اردو سخن

آرٹ لیٹڈ، گلز کالج روڈ، اردو بازار چوک اعظم (لیہ) فون: 0302-7844094

اسٹاکسٹ: ادارہ فخر و دانش، الحمد پلازہ، اردو بازار لاہور

شبیر ناقد

4

روح دہی روہی

انتساب

اپنے لوہند میں سکہ میں دے پتر

محمد کاوش

تین اوندی ماء

دے نانویں

تندیر

11	ظہور احمد فاتح	لیکھا
17	حمد باری تعالیٰ	مولا تینڈا لکھا احسانء
18	حمد باری تعالیٰ	میڈے احسانیں دانیس کوئی شمار
20	حمد باری تعالیٰ	میڈا مالک میڈی حمد و ثنا لکھاں
21	نعت رسول مقبول ﷺ	نبی پاک پیغام حق داپنچا یا
22	نعت رسول مقبول ﷺ	واجب ہے ساڈے کیئے اطاعت رسولُ دی
23		کھلد اڈیکھ کے آن رو بندیں
24		میڈے پاسے سکھ دا کال
25		میں پریشان ہاں سخت سالیں کنوں
26		اے چھوڑ ساری توں حق سقاوت
27		میڈی زندگی ساری گزری سفر وچ
28		لکھیا بھوگ نصیب دا (نظم)
29		پلو تے (نظم)
30		پوھسریا (نظم)

- 31 بے حس دنیا (نظم)
- 31 ماء بولی (نظم)
- 32 کال کر یہہ (نظم)
- 32 دھیان (نظم)
- 33 گال ڈتو سے عمر اساری
- 34 زندگی بھردی کال کھوٹی
- 35 ساکوں قسمت تیا ہے
- 36 ڈاڈھے مشکل گزارے ہن
- 37 یہ بھن ساڈھے بھول وے مای
- 38 مطلوب (نظم)
- 39 چوڑھا (نظم)
- 40 محبت واس (نظم)
- 41 ہنجھوں داڈیوا (نظم)
- 42 ارادہ (نظم)
- 43 وساموری (نظم)
- 44 ساکوں غربت ستیہدی ہے
- 46 ساکوں نال اپنے سلھاڑی رکھیں توں
- 47 دل دھرتی ہن بن گئی دلدل
- 48 میڈا مالک میڈا رازق وڈھے مشکل گزارے ہن
- 49 کھلند و (نظم)
- 50 غلوص دا کال (نظم)
- 51 گھٹیمیاں (نظم)
- 52 ماء بولی دا حق (نظم)
- 53 واہ جو کتاب چھاپیو (نظم)
- 54 اسان غم دے وچ عمر ساری گزاری

- 55 سدا سکھ دی خاطر اسال پنج ہریندوں
 56 اسال پیاردے وچ وڈا پوہریا کیتے
 57 لیر کتیرا اتن دے چولے
 59 عشق پڑ آ رہے
 60 رن مرید (نظم)
 61 پیارو چار (نظم)
 62 بے چمائی (نظم)
 63 ماہی اتنا تڑسا
 64 اسال پیاردے وچ کڈا ایں ننگ ہرٹا
 65 لکھی ہے میڈی لیکھ وچ رات کالی
 66 جیڑا پیار دلبر عطا تھی ونجے
 67 میں ہاں تار یکد مجت دے غم وچ
 68 رات کوں رج کے گھنوں سم
 69 زندگی ہک نصاب وانگول ہے
 70 زمانہ میکوں بہول کھپیند ارہیا ہے
 71 تسی دھرتی (نظم)
 72 پیکا (نظم)
 73 اڈرا باوی (نظم)
 74 سدا سیک ریک داسڑیندا ہے ساکوں
 75 میکوں یک دم رویندا ہے میڈا جانی
 76 ڈکھائے ہن میکوں زندگی ڈینہہ دے تارے
 77 میکوں ناز دلبر میڈی دوستی تیں
 78 اسال پیرورائے
 79 پورھیت (نظم)
 80 دمانی سجاٹ (نظم)

- 81 اسماں پیار نہیں دا بھلا کاتے نی سگدے
- 82 اڑوا (نظم)
- 83 وانج (نظم)
- 84 ہے ویہلا ستم گرتے ظالم سماج
- 85 اسماں گونگے باتے اسماں بہوں ایانے
- 86 میں پیسے کوں پیار نہیں کیتا
- 87 ساکوں پوہ دے پالے مارڈتے
- 88 سدا دنیا داری تیں تہجی ہے لعنت
- 89 ساکوں رات ڈمنہہ دی ملی بے قراری
- 90 وفا میں دے بدلے جفا ملدی رہ گئی
- 91 زمانے داہر ڈکھ میڈا خون پیندے
- 92 تھورا (نظم)
- 93 شکوہ جواب شکوہ (نظم)
- 94 غزل نامہ
- 98 حیاتی اسماں ہے گزاری سفروچ
- 99 روح دی محبت (نظم)
- 101 قدم قدم تیں رکاوٹاں ہن
- 103 دل تیڈی دید لو سکدا ہے
- 104 نت نیت نیتی پیاروی میں
- 105 ڈمنہہ رات توں غوزاں ڈیندا ہیں
- 106 ڈمنہہ رات کتھال گم گارے ہوئے؟
- 107 کس نال جس (نظم)
- 108 تروٹی (نظم)
- 109 میکوں ماف کر ہاں خطا کار تیڈا
- 110 میکوں ماہی روز ستیہہ ہے

- 111 سنے گو ہے دی کار دکھدے بیوں
- 112 ساڈے رتے تیں لوڑھے ہن
- 113 دکھڑ کد اپنے
- 114 سمجھو یہ (نظم)
- 115 اپنے بھٹے محمد نعمان دے ناں (نظم)
- 116 میاں جی محمد بخش ہیروی دی یاد (نظم)
- 117 دم دور (نظم)
- 118 سچ آون اکھیں ٹھرن
- 119 بھلا تیں کنیں کون ناراض تھیندے
- 120 سک داسک سڑیندے یکدم
- 121 ہوانال تھیرے ڈوانال شرے
- 122 ساکوں زندگی راج خسارے ڈتے ہن
- 123 تیکوں پیار سانول کریندے ودے ہیں
- 124 میکوں شوق گلگیندن راتیں کوں
- 125 توں یاد ہوویں ہراکھ دے وچ تیکوں پل پل یاد کریندے ہیں
- 126 اے طبیعت ڈیوال ہونے لا
- 127 زمانے دے ہر ہک ستم کوں سمجھاں
- 128 ایں وقت استجھا زہیر کیتے
- 129 ہر دم میڈی سوچ و چارے
- 130 بہوں زندگی توں ارمان ملن
- 131 اولاد بے نہ ہووے (نظم)
- 132 بھراویں تباں میں ہوندے (نظم)
- 133 اخلاص (نظم)
- 134 ڈوہڑے
- 139 قطعے

لیکھا

دنیا دے وچ خوش نصیبی تے عرت دے کئی معیار ہن۔ انھیں وچوں ساڈے خیال دے مطابق حقیقی تے کھرا معیار اے وی ہے جو رب سائیں کہیں بندے کول قلم دا وارث بنا ڈیوے تے اوکوں سچ لکھن ڈی توفیق مل ونجے۔ یقیناً آتھھے لوک جنھیں کول لکھاری یا قلم کار آکھیا ویندے، او اپنی ایس امانت دا بھرم رکھن وچ کامیاب تھی ویندن۔ ساڈے وسیب وچ بہوں نشانبر سمجھے ویندن۔ عرت انھیں دی بانہہ بیل ہوندی ہے تے شہرت چھاں والی کار انھیں دے پچھو رہ ویندی ہے۔ اے لوک تل وسیب دے سچے خادم وی ہوندن تے نال نال تربیت دا فریضہ وی انجام ڈیندن۔ ستیں کول سجاک کرن ڈی کوشش کریندن۔ غافلئیں کول خبردار کریندن تے بے ادبیں کول ادب سکھیندن۔ ول جیہرے ما یوسی دے اندھاریں وچ گھرے ہوئے ہوندن، انھیں کول امید دی روشنی وی دکھیندن۔ اے لوک شاعر تے ادیب سڈے ویندن۔

شبیر ناقد ساڈے وسیب دے مہاندرے شاعرین تے ادیبیں وچ شمار تھیندن۔ جے کرے ایوں جماندر و شاعر آکھیا ونجے تاں غلط نہ ہوسی۔ بچپن کنیں زبان دی جاٹ سخاٹ اوندے روز مرہ دے محاورے تے چٹھارے نال دلچسپی رکھن ڈالے شبیر ناقد جوان تھی کے قلم کاری دا فریضہ

سنبھالے۔ پہلے مٹھی مٹھی شاعری کہتی ہے۔ اردو وچ وی تے سراینکی وچ وی۔ ول نثر دو توجہ کہیتی ہے۔ نثر وچ تنقید دے شعبے کول ترجیح ڈتی ہے۔ ول اوندے وچ وی محروم طعنے یعنی صنف نازک دا خیال کہتے۔ خواتین شاعرات دے بارے بڑی فراخ دلی نال لکھیے تے ہک سلسلہ ”شاعرات ارض پاک“ شروع کہتے عینداں ست جلدوں چھپ چکن عیندے وچ اٹھواں جامع ایڈیشن وی نال ہے۔ ایس طریقے نال سراینکی وچ پہلے انھیں دا ہک سراینکی مجموعہ ”من دی مسجد“ دے نال نال چھپ چکے تے ”ہٹی“ روح دی روہی، ”تہاڈے سامٹے ہے۔ اے ڈونھیں نال خوب صورت وی ہن تے شاعر دے بہترین ذوق دی ترجمانی وی کریندن۔ دل کول ساری دنیا معتبر قرار ڈیندی ہے تے ایندی پاسداری کول تہذیب دا خاصا سمجھاویندے۔ مسلمان دے نزدیک مسجد اللہ دا گھر ہے تے وڈی عظمت والی جاہ ہے۔ ات واسطے ”من دی مسجد“ ہک شاعر دی کتاب دا اوڈا سوہناں ہے۔ ایس طریقے نال زندگی دا دارومدار تے انحصار روح دے آتیں ہے۔ ول روح کول روہی دا استعارا پواوٹے سونے تے سہاگے والی گال ہے کیوں جو روہی اپنے اندر اوساریاں کیفیتیاں رکھدی ہے جیہہ پیاں شاعر دی شاعری وچ تھی سگدن۔ روہی خواجہ فرید دا پندیدہ علاقہ ہے۔ سراینکی زبان وچ روہی ہک مثالی سجاوٹ رکھدی ہے۔ ات لو ”روح دی روہی“ وی کتاب دا خوبصورت نال بن سگدے جیکوں شبیر ناقد دی چست نظر اچھا سمجھدیں ہوئیں اپنا گھدے۔

اردو شاعری وچ وی شبیر ناقد دا خاص حصہ ہے۔ اردو دے چھی شعری مجموعے چھپ چکن جنہیں دے نال ”صلیب شعور“، ”آہنگ خاطر“، ”جادو فکری“، ”صبح کاوش“، ”کتاب وفا“ تے ”دل سے دور نہیں ہوتی“ ہن۔ شبیر ناقد ہک فوجی جوان ہے عیندی فطرت وچ جفاکشی تے مہم جوئی گٹ گٹ کے بھری ہوئی ہے۔ اوکھا بہوٹ عیب سمجھدے۔ فوج وچ راہنڈیں ہوئیں اتنا زیادہ ادبی کم کرن اے شبیر ناقد دا حصہ ہے۔ اجاں اگو وی بہول کجھ اپٹے ویسب دی قلمی خدمت کرن دا ارادہ رکھدے۔ اوندا خیال ہے کہ بندے کول چھیکڑی ساہ تائیں اپنا کم جاری رکھنا چاہیدے۔

شبیر ناقد ہک وکھری تے نویگی سوچ رکھن آلا لکھاری ہے۔ ادب دی شناسگی تے شناسگی کول ہمیشہ

مد نظر رکھ دے۔ شعری لطافتیں کوں وی ضرور نشا بر کریندے۔ تشبیہ۔ استعارہ، تلمیح، ترکیب تے محاورے دا اپنے کلام وچ فطری اہتمام کریندے۔ اوندے شعر پڑھدیں تے سنزد میں ہونیں جس آویندی ہے۔ نظماں وی لکھن تے غزلاں وی آکھن۔ ہر بیت دی نظم دے تجربے کیتن۔ ہر انداز دی غزل لکھی۔ ہر طبیعت دی تسکین دا سامان شبیر ناقد دی شاعری وچ موجود ہے۔ قطعے وی لکھن تے ڈوہڑے وی آکھن۔ عوام دا خیال کیجے تے خواص کوں وی یاد رکھے۔ زیادہ لمباں ڈی لوڑ کا تھی۔ کتاب پڑھو تاں ہر شے دا پتہ لگ ویسی۔ ایتھے کاکے جنھیں کوں پوری کتاب پڑھن ڈی توفیق گھٹ ملدی ہے، انھیں تے اسان اے منت لیندے میں جو شبیر ناقد دے کلام وچوں کجھ خاص چیزاں اتھاں درج کر ڈیندے میں تاکہ دیگ وچوں پکھے دی جس اووی چا گھنن۔ ول کیا یاد کریں۔

اچھا سئیں ساڈے پاسو اللہ نبلی۔ تہاں کلام پڑھو تے ساکوں موکل ڈیو۔

(حمد)

قلم جنبش دے وچ آندے جڈاں میڈا
خدا دی حمد ، نعت مصطفیٰ لکھداں

(پلو تے)

ساکوں یار بہوں بے مروتے ملے ہن
تہوں زندگی توں پلو تے ملے ہن

(بے حس دنیا)

زور دی گال نتیں سنزودا کوئی
چپ دی چیک کوئی کیا سنزوی؟
صمم بلمم خلقت ساری
جگ سارا احساس توں عاری

(دھیان)

اے بی دے وچ تار ہیں یک دم
یاد اپنی توں او بی وی کر
تاں کچھ تیڈے پلے پوسی
گرم اپنی توں تھو بی وی کر

(محبت واس)

میڈے وچ نی جانی زمانے دی حرفت
میڈی ذات وچ ہے خلوص و مروت
نہ لالچ ہے میکوں نہ لو بھی طبیعت
فقط پیار ہے پیار دے نال نسبت

(ماء بولی دا حق)

میڈی شاعری ماء دی بولی دی خدمت دا ہے ہک حوالہ
سدا ایندی خدمت کریندا میں راہساں

(دمانی سجان)

اساڈا مان ریتاں ہن
اساں پیئیں دے پالو ہیں

(رن مرید)

سدا اے سمجھدا تزیمت کوں پیر ء
ایہا ایندی سسی ایہا ایندی ہیر ء

(غزلیہ انتخاب)

میں پریشان ہاں سخت سالیں کنوں
وقت ظالم دے بے درد چالیں کنوں

ساکوں سو جھل دی سک یک دم نسایا کیتی رکھدی ہے
نہ چن ساڈا مقدر ہے نہ ساڈی لیکھ تارے ہن

اساڈی محبت ہے روہیں دی چاہت
مگر سارا اے جگ ہے تن دا بجاری

ساکوں بے حیائی دے منظر نظر دن
جسہرے پاسے وی دید ناقد بھویندوں

زمانے تال ہر کہیں کوں چوڑھے ڈتے ہن
اے یوسف جھنیں موتی رلیندا ریہا ہے

زمانے دے ساکوں ستم اسں مکایا
جیویں ساگ سکے تیں پوندی اندھاری

میڈا درد ودھ گئے دوا جتنی کیتی
شفا میں منگی پر شفا ملدی رہ گئی

اوکوں اے سلیقہ وی کہیں نہیں سکھایا
جے اپنا مریندے تے چھال تے سٹیہدے

چنگی گال ہے راز کہیں دا لکاوٹن ہے
تیوں کنیں سکھائے چٹ تے گھڑا بھنیدے

کیویں کہیں دی کوئی گال سمجھوں یقینی؟
اتھاں کوڑ شامل ہوندے ہر خبر وچ

ابوالبلیان ظہور احمد فاتح

فاتح منزل، تونسہ شریف ضلع ڈیرہ غازی خان

فون نمبر: 0332-6066364

حمد باری تعالیٰ

مولا تھیڈا لکھ احسان ء
ایویں ناشکر انسان ء

منے نہ جو تھیڈیاں پکاں
او بندہ بہوں نافرمان ء

جیہر انہیں توحید اقل
سچی گال ء او جھمان ء

ساڈی رشد ہدایت کیتے
ساڈو بھیجتسیں قرآن ء

ساڈیاں غلطیاں ماف کر لیسیں
اے وی ناقدہ ایمان ء

حمد باری تعالیٰ

تبیڈے احسائیں دانئیں کوئی شمار
تبیڈے یادءِ ج میکوں ملدا ہے قسرار

توں میڈا س اتھی ہوئیں ہسرا و کھوچ
توں ہوئیں میڈا حقیقی غم گار

جگ تیں تبیڈی بادشاہی ہے فقط
ڈو جہائیں دا ہوئیں توں تاجدار

میڈے دل تیں صرف تیڈا راج ہے
یاد تیڈی ہے میڈے دل دی بہار

حمد تیڈی کیا کروں ناقدِ بیاں
توں میڈا مالک میں بندہ خاکسار

حمد باری تعالیٰ

میڈا مالک تیڈی حمد و ثنا لکھداں
تیڈے رحم و کرم کوں میں وفا لکھداں

تیڈے کولوں مدد منگداں دعا منگداں
توں قادر ہیں تیکوں مشکل کشا لکھداں

تیں بخشی ہے بصیرت دی میکوں دولت
میڈا مولا تیڈی ڈت کوں عطا لکھداں

قلم جنبش دے وچ آندے جڈا میڈا
خدا دی حمد، نعت مصطفیٰ لکھداں

تیکوں ناقد بھلا سگدا نمھی ہرگز
تیکوں مولا تیکوں حاجت روا لکھداں

نعتِ رسول مقبول ﷺ

نبی پاک پیغام حق دا پُچایا
ساکوں کلمہ حق دا انھیں ہے پڑھایا

اوندا ذکر ہر اک زباں دی ہے زینت
زمانے تیں ہے اوندا فیضانِ رحمت

ساکوں دین دی واقفیت وی بخشئی
محبت وی بخشئی عقیدت وی بخشئی

میں صفتاں لکھاں اپنے پیارے نبی دیاں
اول زاہد مجاہد تیں عابد سخی دیاں

بٹاں دین اسلام دا سچا خادم
خطا کوئی تھیوے تاں میں تھیواں نادم

نعتِ رسول مقبول ﷺ

واجب ہے ساڈے کیئے اطاعت رسولِ دی
رحمت بشر دے کیئے شریعت رسولِ دی

پاتا ہے امر حق سدائیندی صفات وچ
ہے مومنال تیں اے وی عنایت رسولِ دی

کرٹا ہے اسال دنیا تیں غالب اے دینِ حق
ہر جبا پچھاوئی ہے امانت رسولِ دی

طائف دے لوکیں توڑے جو پتھر وسائے ہن
نہیں بد دعا ڈتی ہے اے شفقت رسولِ دی

ناقد دعائیں منگدے ہیں مالک توں بار بار
شالا نصیب تھیوے شفاعت رسولِ دی

کھلدا ڈیکھ کے آن روئندیں
دڑکے ڈے ڈے خون سگیندیں
میڈے تن تیں ماس نہیں آندا
میڈا چیتا ایں بھر کیندیں
کیویں نال خوشی دے جیواں؟
جیندیں جی توں مار سٹیندیں
تیڈے پلے خوشی کاسے نی
توڑے جتنے بان مسریندیں
تسیں تیں اوکوں ترس نہیں آندا
توڑے جتنے نیسروہیندیں
مولا ڈیوی رسم دی دولت
منظو میں تیں ظلم کریندیں
تیکوں سب کجھ دان کیتا ہے
ول وی ناقتوں از میںدیں

میڈے پاسے سکھدا کال
ویرھے میڈا ندر دے نال

غربت نپرا ناس کلیتا ہے
بکھ توں روندن نکے بال

بعد مرٹ دے یاد نہ آساں
جے روسی تاں روسی ذال

ڈکھ ڈینٹیں دے روپ ملے ہن
حال میڈا ہے بہوں بے حال

تیڈے ہجر نایا کیتے
ہک ڈینہہ ناقد ڈسدے سال

میں پریشان ہاں سخت سالیں کنوں
وقت ظالم دی بے درد چالیں کنوں
اوتال بے رحم سفاک بے درد ہے
روٹی کھس گھندا ہے جیہرا بالیں کنوں
سخت ساڑنیے میکوں جو دھپ پاڑ دی
تاپیں تال خوف آندے اُنھالیں کنوں
پوہ دی ٹھڈھ وی جر پڑے میڈے بال ہن
ات گالوں بال ڈردن سیالیں کنوں
زندگی میڈی گزری ہے ہک آس وچ
ڈس میکوں کیا ملیے تہیڈ میں بھالیں کنوں؟
دشمنیں کولوں وی میکوں کوئی شکوہ تہیں
میکوں تال ڈکھ ملن اپٹیں لالیں کنوں
ہے میڈی گال ناقدہ مشالیں دے وچ
جے سمجھنے سمجھ گھن مشالیں کنوں

اے چھوڑ ساری توں سق سقاوت
توں نال میڈے ہی رکھ مجبت
اساں وی آدم دے جنے ہیں یارا
کڈاں مناسب ہے ایڈی نفرت
زمانہ سارا میں چھوڑ بیٹھاں
جو میڈے دل وچ ہے تہیڈی چاہت
توں میکوں سب توں پیارا لگدیں
اے تیکوں ٹھانڈی نہیں رقابت
تہیڈے ہجر ہے جگر کوں ساڑیا
اے ساری قسمت دی ہے شرارت
توں نال غیریں دے خوش ہیں وسدا
تسیں میکوں بخشی ذرا نہ قسرت
کوئی تاں میڈا کلام سمجھے
جو کیا عبارت ہے کیا اشارت؟
میں تیکوں چاہندا ہاں چاہندا ہساں
ہے میڈی ناقد ایہا عبادت

میڈی زندگی ساری گزری سفر وچ
ملیے وقت تھوڑا جیہاں میگوں گھر وچ

میں اج تائی کہیں تیں بھروسا نہیں کیتا
کوئی معتبر کاسے نی میڈی نظر وچ

عداوت دا حاصل فقط ہے وچھوڑا
تیکوں کیا ملیا ہے میڈے نال شروع

کوئی غم زمانے دا نہیں کھاندا میکوں
گزاری ہے میں زندگی میڈے ڈروچ

میڈا من گریڑا ڈکھیں دا ہے ناقد
زمانے دے غم سارے میڈے جگر وچ

لکھیا بھوگ نصیب دا

میکوں قسمت پوہ وچ پاڑ ڈتے
میڈا تن من سارا ساڑ ڈتے
نت سوز دا سیک سٹڑیندا ہے
میکوں دوزخ وانگ جلیئندا ہے
ہر لحظہ ہے سکرات میڈا
غم جگتی ہے ڈینہہ رات میڈا
نت روندیں رین گزردی ہے
ہر خوشی میں توں ڈردی ہے
کوئی میڈا حال وٹڈیندا نہیں
ڈکھ ڈیندا ہے سکھ ڈیندا نہیں

پلوتے

ساکوں یار بہوں بے مروتے ملے ہن
تہوں زندگی توں پلوتے ملے ہن
ساڈے پیار دی کہیں قدر کاسینی کیتی
ساڈو پیار دی کہیں نظر کاسینی کیتی
بٹی ساڈی قسمت وی ظالم پہ ساجء
ایہو ساڈا لیکھا ایہو ساڈا ڈاجء
اتھاں چار سو نفسرتیں دارو اجء
بہوں سنگ دل ہے تیں ظالم سساجء
ساکوں لوک پاگل دیوانہ اکھیندن
تہوں شہر دے بال پتھر مسریندن

پوہریا

زمانے وی راج ساکوں ماراں ڈتیاں ہن
ستایا ہے بہوں نال خاراں ڈتیاں ہن
ساڈی فسکروی راج کے رولیا ہے ساکوں
ساڈا کہیں کون نہیں سب دا چنتا ہے ساکوں
اساں دنیا داری توں بہوں دور ہسے
توڑے روزی دے غم دے وچ چور ہسے
کھینا کچیں کوٹھیں دے وچ ہے گزارا
نہ کوئی محل ہے نہ کوئی چبارا
اساں جگ دی خاطر سخن چھوڑی ویندوں
نویں فسکر دا خاص فن چھوڑی ویندوں

بے حس دنیا

زور دی گال نہیں سٹا کوئی
چپ دی چیک کوئی کیا سٹسی
صمم بھمم خلقت ساری
جگ سارا احساس توں عاری

ماء بولی

میڈی عمر سراسی کی کہتے ہے میں تن من دھن ایوں دان کہتے
میوں پیار خلوص ایں بخشا ہے اے میں تیں ایں احسان کہتے
اے حق ہے ماء دی بولی دا تہوں سب کچھ میں قسربان کہتے
میں ناقد ایوں بھلتا نہیں اے لازم ہے پہچان کہتے

کال کر یہہ

اساں آپ کر یہہ دے مار نیے ہیں
ساڈے بال کر یہہ دے مار نیے ہن
ساڈے مال کر یہہ دے مار نیے ہن
ساڈا غسرت چیتا غسرد کیتے
ساڈو تڑ ڈیہدے تارے ہن

دھیان

اے بی دے وچ تار ہیں پل پل
یاد اپنی توں او بی وی کر
تال کجھ تیڈے پلے پوسی
گرم اپنی توں تھو بی وی کر

گال ڈٹوسے عمر اساری
دلڑی ول وی مونجھ دی ماری
من دھرتی ویران ہے میڈی
دل تیں بھردی ضرب ہے کاری
میڈے کول خوشیاں تاں کانتی
سرتیں غم دی گنڈھڑی بھاری
تبیڈی یاد ہے گاہٹاں گل دا
ہر شے توں ہے ساکوں پیاری
سب کجھ تیں توں گھول گھمائے
راس تیں آئی تبیڈی یاری
تبیڈے رستے نین وچھیسوں
آون دی کر ڈھول تیاری
ناقد بہوں دیدار دی سک ہے
ذہن تیں ہے ہک سکتہ طاری

زندگی ہجر دی کال کھوٹی
بکھیں کوں نہیں ملدی روٹی

کال میڈی کوئی سمجھ نہیں سگدی
سجی ہے کجھ عقل دی موٹی

لُحظے لُحظے مچ پوندی ہے
چھپ ہے تریمت زہر دی ٹوٹی

تیڈے ظلم مکا یا میکوں
سکا تن ہے سکی سوٹی

شادی تیں بہوں خرچ کیتا ہے
گھوٹ تھیا ہے بوٹی بوٹی

ناقد بہوں اتبار کیتا ہے
تیڈی ہے بہوں نیت کھوٹی

ساکوں قیمت ستایا ہے
لہو پل پل روایا ہے

سکوں ہمیں سلب کھینتا ہے
اوساڈی ماء دا حبا یا ہے

ساڈا ووڑ بنیا راہویں
تیکوں نوکر کرایا ہے

تمیڈ یا یاداں نمازاں ہن
کڈاں تیکوں بھلایا ہے

بھلن دھوار ہے ناقہ
تیکوں دل وچ وسایا ہے

ڈاڈھے مشکل گزارے ہن
ساڈے ساہ وی ادھارے ہن

ساڈی قسمت اندھارے ہن
نہ چن ڈسدن نہ تارے ہن

زباں ساڈی تے تالے ہن
ساڈے ہاں وچ وی پارے ہن

ساڈے گھسریکھ داما تم ہے
میڈے وجدے نغارے ہن

ساڈی ہنچھ ہے تاں رکدی نہیں
میڈے لب تے ٹھکارے ہن

منیدا یار نہیں ناقہ
اساں لائے ڈھیر چارے ہن

نہ بھن ساڈے بھول وے ماہی
ہُن نہ اتنا رول وے ماہی

تیڈے ہجر ٹڈھال کیتا ہے
آونج ساڈے کول وے ماہی

پیار ہے زندگی دا سرمایہ
ایں توں سب کچھ گھول وے ماہی

مدت گزری ہے چپ راہندیں
اے مٹھڑے لب چول وے ماہی

ناقد پھر دے تیڈی خاطر
راہندی تیڈی گول وے ماہی

مطلوب

گیڑ گلا نویں میڈے نانویں
دھپ کڑا نویں میڈے نانویں
کہیں کوں بھانویں یا نہ بھانویں
میٹوں بھانویں میڈے نانویں

پیار تیڈا تاں راس تئیں آیا
چین سکون وی پاس تئیں آیا

ہردم تیڈی تانگھ ۽ چ رہندا
تیڈے بھر دے صدمے سہندا
توں تاں غسیریں نال ہیں بہندا
تیڈے نال میں بہوٹ چاہندا

میڈا پیار امانت تیڈی
ہے مطلوب ضمانت تیڈی

چوڑھا

خوراک جزو بدن نہیں بٹدی
حیات سرو و سمن نہیں بٹدی
میکوں مریندی ہے مونجھ ہسر پل
تہوں ڈریندی ہے مونجھ ہسر پل
کیتنا میکوں سوز نت سوا ہے
نہ مینہ ہے جھڑ ہے نہ اتھ ڈوا ہے
زمانہ پل پل مریندے میکوں
اے چوڑھا ہر دم ستیندے میکوں

مجت واس

میڈے وچ نہیں جانی زمانے دی حرفت
میڈی ذات وچ ہے خلوص و مسروت
نہ لالچ ہے میکوں نہ لو بھی طبیعت
فقط پیار ہے، پیار دے نال نسبت

سدا میں مجت دی رکشا ہے کیتی
میں ہر وقت رج ایندی سیوا ہے کیتی

میکوں لوک سارے اے پاگل سڈیندن
اے ٹوکاں مریندن تے ہاسے کریندن
میڈے یاروی میکوں طعنے مسریندن
میں بے وس ہاں تہوں لوک میکوں چوڑھیندن

میکوں زندگی رج کے چوڑھے ڈتے ہن
میڈے راہ وچ لوکیں لوڑھے ڈتے ہن

ہنچھوں دا ڈیوا

ہک ہنچھ نال نتیں ڈیوا بلدا
ڈھیہر ہوون ول ڈیوا بلدا
من وچ موج غماں دی ہووے
سوز دا سیک سوایا ہووے
دل وچ عشق دا بھانہٹ ہووے
نیناں وسدا سونڈ ہووے
تال ہنچھوں دا ڈیوا بلدے

ارادہ

میں اُردو دے وانگوں سرایتی بے لکھدا
مسید اکھیں توں وی گھٹ حوالہ نہ ہوندا
مگر بہن ارادہ ہے اے پکا ٹھکا
سرائی کی دی میں خوب خدمت کریساں

وساموری

جیہرا میکوں کر گئے کھسا
او کیا پیار نبھیلیسی
جیندی سنگت راس نی آئی
او کیا توڑ نبھیلیسی
جیہرات رویندے میکوں
او کیا آن کھلویسی
جیندی گھٹی وچ ہے نفرت
او کیا پیار کریسی
جیکوں پیار دا ڈھنگ نہیں آندا
او کیا پیت پللیسی
جیندی خاطر پنچ ہارے ہن
کیا میکوں جتویسی
دل داسیشہ کرچی کرچی
او کیا آن جوڑیسی

ساکوں غزبت ستیندی ہے
لہو پل پل رویندی ہے

او پوھریا بہوں کریندی ہے
مگر نہ بار چیندی ہے

ایویں لگدے اونو کر ہے
میڈے سب کم کریندی ہے

جیکوں میں پیار کیتا ہے
او ہا بیٹی بڑیندی ہے

اوچس چینی ہے تنگ کر کے
تہوں ساکوں چڑھیندی ہے

بسٹری قسمت ڈراکل ہے
ساکوں ہر پل ڈریندی ہے

ملیاریوزی داغسم وی ہے
بیافسرت ستیندی ہے

اساں چن تے وی پیج سگدوں
غسری مارڈیندی ہے

ستم تیدے وی وادھوہن
ڈوجھا قسمت مریندی ہے

ایہا ناقد شکایت ہے
حیاتی گزری ویندی ہے

ساکوں نال اپنے سلھاڑی رکھیں توں
جیہڑا سڑے اوکوں ساڑی رکھیں توں

میڈے باجھ میڈا تاں جھٹ نہیں گزردا
میکوں نال اپنے چمباڑی رکھیں توں

اساں پیار ہک بے کوں رج رج کر یسوں
سڑن جیہڑے لوک ساڑی رکھیں توں

تیڈا ہجر میکوں ستمیسی یقیناً
میڈے نال گھردی مہاڑی رکھیں توں

تیڈے حسن دا جگ شکاری ہے ناقد
سدا اپنی نیت کراڑی رکھیں توں

دل دھرتی ہن بن گئی دلدل
من سا گروچ ہ سردم بلچیل

میڈے تن تے لٹھا کائے نی
میڈے جسم ہے لون تے مملل

کوئی لفظ وی سکھ دا کائے نی
سوز کیتے میڈا تن کر بل

میں حق سچ دی گال کریاں
توڑے سمجھو میکوں پاگل

میں ناقد کینڈیں تے سمدال
تبیڈے کیتے اطلس محفل

میڈا مالک میڈا رازق وڈے مشکل گزارے ہن
میڈا حامی بنارا ہو میں جو دشمن ڈھیر سارے ہن

لکھی قسمت ہے محتاجی ساڈا لیکھا غریبی ہے
ساڈی کوئی شے نہیں اپنی ساڈے ساہ وہ ادھارے ہن

ساکوں سو جھل دی سیک یک دم نایا کیتی رکھ دی ہے
نہ چن ساڈا مقدر ہے نہ ساڈی لیکھ تارے ہن

اوندے روشن محل ہن سب ساڈا سکھ وی سوایا ہے
اساں میں وانج دے مار نیے ساڈے ڈینہہ کول اندھارے ہن

اساں پل پل وفاناقد جیندے وی نال کیتی ہے
ساڈی غربت تے اول ظالم ساڈا مار نیے ٹھکارے ہن

کھلندو

ہر ہک گال تیں کھلدی راہندی
میڈے حال تے کھلدی راہندی
کھل کے ہے ہر گال ونجیندی
کھل کے اپنے ہاں وچ پیندی
ایکوں ہر کوئی آکھے ^{ھیکھی}
یلوی بُشکی گالھی مولھی
متھے تے نہ پیندی وٹے
نہ کوئی کوڑ پلال تے ڈٹے
ایکوں کائے نی چنتا چوڑھا
مولا ایکوں ہے سکھ بخشا

خلوص دا کال

تھی گئے اپنا حال فقیراں
چولا تھی گئے لیر کتیراں
میں نتیں اپنی نیرت سنبھالی
ایویں ساری عمراں گالی
تن کول ہجر دا جو کھول کھا گئے
من کول ڈکھ دا پوکھوں کھا گئے
ایویں ہجر وچ چڑھدا رہیاں
بحر برہوں وچ لڑھدا رہیاں
جگ وچ پیار خلوص دا کالء
ات گالوں تاں حال بے حالء

لکھدیں پڑھدیں
سوچ سوچیںدیں
مان ٹمریندیں
شل تھی وینداں
اپنے آپ ۽ ج
حل تھی وینداں
اپنے آپ دی
سُرت نمیں راہندی
اپنے آپ ۽ ج
گم تھی وینداں
خواب کوں ڈیہدیں
خود گل گیاں
لیکھ دے وچ تعبیر نہ کوئی
میں نمیں اپنی سُرت سنبھالی
ایویں اپنی عمراں گالی

ماء بولی دا حق

میڈی شاعری ماء بولی دی خدمت دا ہے ہک حوالہ
سدا ایندی خدمت کریندا میں راہساں
مجت دے گاؤن ٹسنڑیندا میں راہساں
ایکوں میں سمجھداں ہاں اپنا وظیفہ
ایہا ہے میڈی زندگی دی ریاضت
سدا ایس ریاضت کول جاری میں رکھساں

واہ جو کتاب چھاپیو

(”من دی مسجد“ دی طباعت دے پس منظر وچ آکھی گئی نظم)

”من دی مسجد“ چنگی چھاپی
ٹائٹل وی تائیں سوہٹالائے
کاغذ وی تائیں چنگا ورتے
لیکن کجھ غلطیاں وی رہ گئیں
کہیں جا’ن’ دا نقطہ کائے نی
کہیں جا’ر’ دی لڑکی کائے نی
رہ گئے چند اضافی نقطے
کہیں جا’زیر’ وی رگڑی گئی ہے
کہیں جا’زبر’ تے ظلم تھیا ہے
ہک جا لوٹ’وہ’ ہضم تھیا ہے
باقی تاں سب خوب ہے سہیاں

اساں غم دے وچ عمر ساری گزاری
کہیں وی نہ کیتی ساڈی غم گاری

اساڈی محبت ہے روہیں دی چپاہت
مگر سارا اے جگ ہے تن دا پجباری

بھلا کہیں دا کوئی بھروسا کرے کیا
محبت دے طالب بنے سب وپاری

میڈا حال ایس قدر دانیں کیتتا ہے
جیویں ساگ سگے تیں پوندی اندھاری

رعایا میکوں اپنی منہیں نہ منہیں
ہے تسلیم میکوں تہیڈی تاج داری

کہیں دا میکوں ہن بھروسا نہیں ناقد
اے مخلوق ساری ہٹی ہے مداری

سدا سکھ دی خاطر اسال پُنج ہسریںدوں
کماوٹ لو روزی اسال تن مسریںدوں

اسال لوک اسپے پچھاویں توں ڈردوں
بھلا کیویں ممکن ہے بے کوں ڈریںدوں

ساڈے ذہن تے راج راہندے غمیں دا
کوئی اوکھ ڈیہدوں جبڈاں اکھ بھلیندوں

بٹاروگ تاں ساڈے من دی غذا ہے
اسال نت نوال روز ماتم کریںدوں

ساکوں بے حیائی دے منظر نظر دین
جہہرے پاسے وی دیدنا قد بھویندوں

اساں پیار دے وچ وڈا پوہسریا کیتے
مگر ہسر گئے ہیں ساڈا ڈھول جیتے

ساکوں لب کشائی دانتیں اذن حاصل
ایہو ہے سبب ہُن اساں تھوڈ سیتے

ہے کردار ساڈا مشالی جہان ء چ
مگر کہیں کوں بھاندے نئے نیک نیتے

ضروری ہے بھاویں جو بھاؤں نہ بھاؤں
جیویں وچ فروٹیں دے ہو بدن پیتے

مجت فنا ہے حیاتی دی ناقہ
ایہا اعتبار ء ایہا پت پریتے

سیر کتیراں تن دے چولے
گھر دے کوٹھے بھنے کھولے

شالا تیکوں نظر نہ لگے
ہر جا میڈے حسن دے رولے

ہجر میڈے ایس ظلم کیتا ہے
ہاں وی سڑ کے تھی گئے کولے

ہر کہیں میڈی گال کوں سمجھے
سمجھ نہیں سگیے عقل دے تھولے

اساں سب کجھ وار ڈتا ہے
اجاں وی بھندے پاؤ بھولے

رل مل یار مینوں ساوٹ
آکھسوں بگڑو گاسوں ڈھولے

ہک ڈکھتوں میں مارنیں کھاندا
آندے ہن بٹن بٹن کے ٹولے

او آہدے میں دل وچ وسداں
جے کر کوئی میکوں گولے

جگ تیں چین تیں ڈٹھانا قدر
قسمت وچ ہن جھسکڑ جھولے

عشق پُر آزار ہے
دل بہوں بیمار ہے

کوئی نہ میڈا یار ہے
بس غم میڈا دلار ہے

مخلوق ہے چوڑھیں دے وچ
عیش وچ سرکار ہے

ہے کون جیہرا ڈکھ وٹڈے
دلڑی میڈی غم خوار ہے

ایں شخص دی کجھ فسر کر
ناقصہ وڈا لاجپار ہے

رن مرید

سدا اے سمجھدا تریت کول پیسیر
ایہا ایندی سسی، ایہا ایندی ہیسیر
اے ہردم کریندے ایندی تابع داری
ایکوں رن مسرید آکھے مخلوق ساری
اوندے حکم سارے اے اکھیں تے رکھدے
توڑے سچ وی آکھے تاں ول وی اے ڈردے
ہے چلدی اوندی گھردے وچ تھانیداری
او حاکم ہے ایندی، اے اوند اچباری
ساکوں ایندی حالت تے بہوں ترس آنڈے
کریندے غلامی مگر کڈاں بھاندے

پیارو چار

میڈیاں گالھیں سلہیاں ہین
میگوں تہوں دنیا چاہندی ہے
وفا منشور ہے میڈا
محبت در دی بانڈی ہے
مروت نال راہندی ہے
میگوں دنیا دا غم کوئے نی
کوئی وا دھو الم کوئے نی

بے چسائی

ساڈی دھرتی تسی
اساں آپ تے
ساڈیاں اکھیں تسیاں
ساڈے خواب تے
دنیا تے ساکوں ملی کوئے نہ چسے
سجھن آپ ڈس ہاں کیویں راندے سے؟

ماہی اتنا نہ ترسا
بہوں گزری ہے بھر دے وچ
میں تے طاری ہے سکر ات
جگ چھوڑن تے تل و نجاں میں
ہُن تان تھی و نچ ساڈے نانویں
غیر نہیں ایں موتی دے قابل
ڈیہہ اہاں میں منہ تھیڈے دو
یک دم تار غماں دے وچ ہے
کیوں یں میڈے پیار دا ویری؟

میکوں ہُن دیدار کرا
ہُن تان میڈو پھیرا پا
کیتے ہُن تسیں بہوں کستا
دلبر ہُن نہ ایں آزما
ہر پل ساڈے نال نبھا
کرتوں ساڈے نال وفا
سانول میڈے نال آلا
مر کھڑے کوں نہ تڑپا
میکوں ناقد کجھ سمجھا

اساں پیاردے وچ کڈا میں نتیں ہسرتا
تیڈے نال جینا تیڈے نال مسرتا

تیڈے نال اے وعدہ پکا ہے ساڈا
تیڈے نال بُڈنا تیرے نال ترنا

ساڈی زندگی دا ہے مقصد بیاوی
نہیں صرف سونا نہیں پیٹ بھرتا

تیڈے حسن دا اے زمانہ ہے ویری
تیڈے روپ وی ہے اجاں بہوں نکھرتا

ایندی یاد تیکوں اڈا میں ستیسی
جڈاں تیکوں ناقتیں جگ نظرنا

لکھی ہے میڈی لیکھ وچ رات کالی
تیسکوں گال کہیں دی سمجھ کائنی آئی
تیوں پیاردی پیشکش میں ہے کیتی
اے ونڈ اپنے اپنے مقدر دی ہے سب
اساں آپ تاں خود اندھا رے دے وچ ہیں
تیڈے پیاردے وچ لٹایا ہے سب کجھ
تیڈے شہر دے بال پتھر مریندن
اوناقڈ زمانے دے وچ معتبر ہے

زباں میڈی ہر دم ہے سو جھل سواں
میں بے سود کیتی ہے ساری قواں
مگر تیں میڈی گال کھل کے ہے ٹالی
میڈے تھوڈے تے تیڈے تھوڈے لالی
مگر جگ دے کیتے اساں شمع بالی
ساڈا ذہن خالی ساڈی جیب خالی
میکوں عشق تیڈے کیتا ہے موالی
جھہڑ اپنی عورت دی کردے دلاں

توڑے ساری دنیا خفا تھی و نغے
حبڈاں یار کہیں دا جسدا تھی و نغے
جیہڑا عشق دے وچ سزا تھی و نغے
کرم اوہو میں تے ولا تھی و نغے
مخالف میڈا وی بھسرا تھی و نغے
کوئی وعدہ تئیں توں وفا تھی و نغے
جے تھیوے تاں کہیں دا بھلا تھی و نغے
کڈا اہیں جے کوئی خطا تھی و نغے

تیڈا پیار دلسر عطا تھی و نغے
اوندی زندگی ول جہنم ہوندی ہے
کڈا اہیں اکوں تاں رہائی نی ملدی
میکوں یاد ہے قرب تیڈے دی لذت
ہمیشہ ایہا میں تاں کوشش کرینداں
ایہا میکوں ہر وقت حسرت ہے راہندی
میڈا ذہن ہے خیر خواہی تے مائل
توں چن ماہی ناقد کوں ڈیویں معافی

میں ہاں تاریکد مجبت دے غم وچ
نبھی ہے میڈی زندگی ایں ستم وچ

کیویں دنیا داری دی میں فسکر کراں؟
میں تاں پھس گیاں تیڈیں زلفیں دے خم وچ

کئی عشق دی راہ دے وچ مسر گئے ہن
اے منزل تنیں ملدی فقط ڈوقم وچ

وفاد ہے انداز وانگوں جفادے
میلیے ہن ستم میکوں اکشر کرم وچ

اے لکھدا ہے ناقہ غمیں دے فسانے
وڈے ڈکھ پھپھے ہن ایندے ایں قلم وچ

رات کوں رج کے گھنسون سم
حالی تاں کرٹا ہے کم

سب کوں کھادی ویندا ہے
اپٹی اپٹی ذات دا غم

اپٹے آپ کوں او منویسی
جیندے وچ ہے جتنادم

اوندی گال کوں کیویں ٹالاں؟
گال کریندے او جسم جسم

ناقد ساڈی نہیں تھی سگدی
غیر دے اگوں گردن خم

زندگی ہک نصاب وانگوں ہے
رات ڈمینہ دی کتاب وانگوں ہے
کیا کرے کوئی وقت دا شکوہ
اے وی ظالم جناب وانگوں ہے
روز ڈر ہے ہیڈی جدائی دا
بہر چوڑھا عذاب وانگوں ہے
ویلھا نبھدا پیا ہے بہوں اوکھا
روز روز حساب وانگوں ہے
دور دورہ ہے لاتکائی دا
جیکوں ڈیکھو نواب وانگوں ہے
ڈیکھ گھن بھلیندا پسیں جیکوں
نقشِ دل انتساب وانگوں ہے
کیڈیجھا مخمور ہے تیڈا ناقد؟
عشق تیڈا شراب وانگوں ہے

زمانہ میگوں بہوں کھینداریہا ہے
میں اٹ پھرہامی تہوں ستینداریہا ہے
کرم کبیرا کبیرا اوندایا رکھاں
ڈکھے زخم زخم ول ول ڈکھینداریہا ہے
مجت دا کوئی میگوں افسوس کا تے نی
میگوں بکھدا مسئلہ رگینداریہا ہے
اوندے نال میں کو تے نی اوکھا الایا
اوہو میگوں گھٹ ودھالینداریہا ہے
اتھاں نفر تیں دی ہے اول بار چپاتی
جیہہ راگیت دل دے سسڑینداریہا ہے
زمانے تاں ہس کہیں کو چنتے ڈتے ہن
اے یوسف جھنیں موتی رلینداریہا ہے
خوشی کیتے ناقد توڑے سکدارہ گئے
اونغمے وفادے لکھینداریہا ہے

تسی دھرتی

پکھاوی نہیں پگھر سکیندا
کولرتی واہے ڈیندا
اے سی کول وی ٹھڈی وانہیں
اتہجھا ہاڑدا ہڑڈٹھا ہے
نائیں پانی دا کال تھیا ہے
نہ اتھ کوئی مینہ ڈٹھا ہے
تھوڈوی خشک ہن ہردم ساڈے
بھوئیں وی خشک ہے ہردم ساڈی
اساں تے دھرتی تسی

بتکا

تیڈا ذہن چھوٹا
تیڈی سوچ نیکی
تیڈی گال نیکی
تیڈا قد وی نکا
تو ہیں آپ نکا
تیڈے نال ہسربک
ہے نسبت نکو نہی

أدراباوی

کتھاں ہوسی میڈا دلبر؟
کیویں ہوسی میڈا دلبر؟
میکوں چننا اے کھاندا ہے
میکوں نہ چین آندا ہے
اوندیاں یاداں سراندی ہن
اوکوں بھسلن ہے بہوں مشکل

سدا سیک سیک داسڑیندا ہے ساکوں
ہجر وانگ دوزخ جلیبندا ہے ساکوں
سجٹ راج رویندے کھپیندا ہے ساکوں
بہوں آختا او کریندا ہے ساکوں
اساں اپٹے مالک کول نت یاد رکھدوں
پتہ نہیں او کیویں بھلیبندا ہے ساکوں
اساں گول اوندی دے وچ گل گئے ہاں
او دلبر کڈاں ہن گلیبندا ہے ساکوں
گلی زندگی ساڈی جیندی وفا وچ
او ہو بے وفا ہن ستمیندا ہے ساکوں
نسے کہیں دے درتوں اساں بھیک منگدے
جیہہرا جگ پلیندے پلیندے ہے ساکوں
کیستی خیر خواہی اساں نال سب دے
مگر ہر کوئی ڈکھ ڈکھلیندا ہے ساکوں
کیتے کوڑے وعدے تے اتبار ناقہ
تہوں کوڑول ول مریندا ہے ساکوں

میکوں یک دم رویندا ہے میڈا حبانی
میکوں راہندی ایہا ہسردم پریشانی

ترسدے ہیں تھیڈے ڈیکھن کیتے ماہی
ڈکھا مکھڑا ایہا ہن کر مہربانی

کریندا ہاں تیکوں بہوں پیار میں سانول
توں پیارا ہیں نویں رکھرا کوئی ثانی

تھیڈے کولوں سکوں وافر ہے توں خوش ہمیں
ساڈے من وچ خوشی کائے نی ہے ویرانی

ساڈا پوسریا محبت ہے فقط ناقہ
اساں کملے ساڈی دلڑی ہے دیوانی

ڈکھائے ہن میکوں زندگی ڈیمنہ دے تارے
ستم اتنچھے کیتے، کیتے دل کوں پارے

کیویں ڈکھ دی میں سرتوں گنڈھڑی لہاواں
میڈے سرتیں فکریں دے ہن بار بارے

بٹس غم ہے روزی دا ڈیمنہ رات چوڑھا
کیتے بکھیں تسیں اسال ہن گزارے

کیتا ہے اسال تیں تیں یک دم بھروسا
مگر میڈے وعدے وی ہن کوڑے لارے

میڈا جرم ناقہ ہا بس سچ الاوٹ
مخالف تھئے ہن تہوں یار سارے

میڈی ناز دلبر تیڈی دوستی تیں
میڈی ذات ہے منحصر عاشقی تیں

میڈوں تیں کنیں بنی شکایت تے کانتی
مگر سخت افسوس ہے بے رخی تیں

اوندے پیار دے میں تاں گاؤں لکھینداں
اوناراض کیوں ہے میڈی شاعری تیں

بنی میڈی غسرت ہے رسوائی میڈی
لگے سارے الزام ہن مفلسی تیں

تیڈے وانج ناقہ کیتا ہے نایا
زمانہ وی کھلے میڈی بے کسی تیں

اساں پسرورائے^ط
ہیں ڈاڈھے نمائے^ط

جیندے کولوں دانے
اوتے ہن سیانے

ساڈی لیکھ کالے
تہوں گھرنمائیں دانے^ط

اساں اوکوڑے
اساں ہیں نبھانے^ط

نہ کہیں دے کھدینے
نہ کہیں کول کانے^ط

میں ناقد سمجھاں
نہ کر ڈھیر تانے^ط

پورھیت

شعر اوکھے وی میں بہوں لکھدار یہاں
کچھ عروسی گروی میں سکھدار یہاں
اساں اپٹایا ہاں گھٹی دے وچ
اساں پاتا ہاں سخن گھٹی دے وچ
قافیہ کوئی ہووے، کوئی ردیف
اساں لکھدے ہیں شیت شعر لطیف
ہے کرم مالک دا ڈس اُستاد دی
ہے ادب وچ دسترس اُستاد دی
ہے میڈی ہستی دابلس پوہریا ادب
ہے ادب کیتے خدا جوڑیا سوب

دمانی سنجان

اساں داماں دے وسدے
اساں پیکر و فائیں دے
اساں اخلاص دے عادی
اساں ہیں پیت دے روگی
اساں سچ کوں ہیں سچ آہدے
تئیں بھاندی گال تہوں ساڈی
اساں اک تو ہیں تہوں کتوڑے
ساڈا ماں ریتاں بہن
اساں پتیں دے پالو ہیں
اساں تیں جگ اے وزبر ہے
اساں پنڑیں نماںے ہیں

اساں پیار کہیں دا بھلا کائے نی سگدے
جے ہوئے کوئی ڈکھ ستر ا کائے نی سگدے
جیہہرا ظلم وی نال ساڈے تھیا ہے
ہیں گنگ دام وانگوں ڈسا کائے نی سگدے
ساڈی لیکھ ازلاں توں سستی پئی ہے
اساں اپنی قیمت جگا کائے نی سگدے
ساکوں ساڈی غربت اندھارے ڈتے ہن
اساں میت رٹھڑے منا کائے نی سگدے
تہوں راز دل دے وی تیکوں ڈتے ہن
کوئی بھیدا پٹا لکا کائے نی سگدے
ساڈا جرم ہک ساکوں ہے نت چوڑھیندا
اساں دل کہیں دا ڈکھا کائے نی سگدے
تہیں منت متھاجی دا ڈا ساکوں آندا
جیہہرا ٹر گیا ہے ولا کائے نی سگدے
جسیں ناقد ڈتا نفسرتیں کوں رواج ء
اوندے نال ہتھ ہن ملا کائے نی سگدے

اڑوا

میڈی جے مخالف ترمیم نہ ہوندی
کئی کم وڈے میں توں بے تھیونے ہن
میڈے کتنے دیوان شائع تھیونے ہن
حوالہ وی بہوں معتبر میڈا ہوندا
میڈی راہ وچ اے اڑی ڈھینگری ہے
کیویں سمجھاں جو راہندا ایکوں پیار ہے؟

وانج

غم ہجر دے وچ بسر کر چھوڑی ہے
لکھی ہائی جیہڑی لیکھ دے وچ حیاتی
اساں وانجے تالیے اساں بے سبالے
ساڈی سبھ سنجی نہ ہے لیکھ وئی
اساں ہردی منی ساڈی کہیں نہ منی
اساں ہیں لوئے، ہے قسمت لوئی

ہے ویہلا ستم گرتے ظالم سماج
بنی ساڈی قسمت ڈراکل پہساج

اساں سکھ دے وچ کوئے نی لطف گزاریا
سدا ساڈے سرتیں مسائل داتا ج

ساکوں ساڈی غسرت وی کیتے نایا
اساں وانجے تالیے تیں بکھ کھیتا راج

ساکوں نت غریبی دا چننا وی کھاندے
زمانے دا ہر ہک ستم ساڈا ڈاج

ساڈے نال ناقہ وفا کہیں نہیں کیتی
بٹا نفسرتیں دا ایس جگ تیں رواج

اساں گونگے باتے اساں بہوں ایانے^ٹ
ساڈے بال وی مونجھے ماندے منانے^ٹ

ساڈے سر تیں چھت ہے نہ تن تیں ہے چولا^ٹ
اساں بے تڑے یں اساں کنڈورانے

سدا ڈکھ دے وچ ہے حیاتی گزارے^ٹ
ساڈے سر نہ اوچھن ساڈے گھر نہ دانے^ٹ

اساں تیں کرم اے وی مالک دا بہوں ہے^ٹ
نہ کہیں دے کھدینے نہ کہیں کول کانے

اساں بھوگ غزبت دی نت یں بھکیندے^ٹ
ساڈے سیت سٹے اساں پیرورانے

ساڈی بارنا قد ویندی سو د وچ ہے^ٹ
رہیندے یں جتنے اساں توڑے دانے

میں پیسے کوں پیار نہیں کیٹنا
ہر دے یار کوں یار نہیں کیٹنا

جیندے نال ہائی الفت میکوں
ہک پل وی اظہار نہیں کیٹنا

ٹیڈے پیار ج زندگی گزری
ایس میکوں بیزار نہیں کیٹنا

بندے کوں رب طاق ت بخش
حد توں ودھ لاچار نہیں کیٹنا

جو پکھے آئے شکر کیٹنا ہے
میں وی بہوں اصرار نہیں کیٹنا

ہتھ دی میل ہے دولت ناقہ
ایس تیں میں اتبار نہیں کیٹنا

ساکوں پوہ دے پالے مار ڈتے
برفیلی سیکر ٹھہار ڈتے
نسی گال میڈی کوئی سچ سمجھی
توڑے جتنا میں اتبار ڈتے
میں غیر داسکوہ کیا کرٹے؟
میکوں ہر غم اپنے یار ڈتے
جند بان وی پیاری نئی کیتی
میں سب کچھ تسیں تے وار ڈتے
میڈا چھٹن چھٹن گزرنیے رولیں وچ
وَت نوال غم اتوار ڈتے
جیکوں مولا شرم حیا بخشے
ایں جگ اوکوں بازار ڈتے
جینیں قول وفادے کیتے ہن
میکوں ہر غم اوں غمخوار ڈتے
دل ناقہ گال نہ گھنہا ہا
اساں ات گالوں کرگار ڈتے

سدا دنیا داری تیں بھجی ہے لعنت
میں درویش ہاں نمھی لو بھی طبیعت

تیڈا ہجر ہے میڈی خاطر اذیت
پریشان رکھدی میکوں تیڈی فرقت

میڈے نال اول بے وفائی کیتی ہے
جیہہ ارکھدا ہانت وفادی روایت

تیڈے پیار وچ سکھ سکوں کائے نی پاتا
کڈاں راس آئی ہے تیڈی محبت؟

جیکر پیسہ کائے نی تیں کوئی غم نہیں ناقد
میڈا ساتھ ڈیندی ہے ہر جا اے غربت

ساکوں رات ڈینہہ دی ملی بے قراری
اساں زندگی ساری ایویں گزاری
ساکوں زندگی توں صلے گھٹ ملتے ہن
ساڈی بار چاتی ہے اکشر اندھاری
ساکوں راز ساں تھن دا ڈا آ گیا ہے
اساں تھیڈی قائم رکھی راز داری
ساڈا جگ تیں بیا کوئی کم وی کاسے نی
اساں پیار دی نت کریندوں خواری
جفائیں تھیڈیاں تاں کڈا ہیں نتیں مکدیاں
سدا سلسلہ اے تاں راہندا ہے جباری
تھیڈی ذات کولوں رسیاں روایتیں
تھیڈی ہر ادا میکوں لگدی ہے پیاری
زمانے دے ساکوں ستم ایس مکایا
جیویں ساگ سکے تیں پوندی اندھاری
اوکوں میں تیں ناقد نہیں ترس آندا
او توں میڈی رت کریندا ہے ساری

وفائیں دے بدلے جفا ملدی رہ گئی
میکوں پیار دی اے سزا ملدی رہ گئی
جیہہ اسنگدل ہاتیں جا برہا ڈھسا
اوکوں ول وی جگ تے وفا ملدی رہ گئی
میکوں عشق دے روگ رولیا ہے رج کے
میکوں ہجبر صورت دواملدی رہ گئی
میڈا درد ودھ گئے دوا جتنی کیتی
شفا میں مسگی پر شفا ملدی رہ گئی
میں ہر شخص دے نال کیتیاں چنگایاں
میکوں ہر عمل تیں دعاملدی رہ گئی
سچیدہا ہامی چھیکڑی اے سزا ہے
سزا میکوں ولدی ولا ملدی رہ گئی
میں حیران ہاں ایں کرم تیں وی ناقہ
میکوں مسکرا کے قضا ملدی رہ گئی

زمانے داہر ڈکھ میڈا خون پیندے
ویندے زخم وودھن نہ کوئی زخم سیندے
عیندا پیار ہووے غنڈا دل دے کیتے
اتجھے مہرباں کوں کیویں بھل سکیندے؟
چنگانی ایہا ہے رٹھاویں کریتے
ڈسا ایویں کہیں کوں چویندے لویندے
ہے ات گالوں راہندا اوندا میڈا جھیرا
نہیں اوندا تھیند انہ او میڈا تھیندے
اوکوں اے سلیقہ وی کہیں نہیں سکھایا
جے اپنا مریندے تیں چھاں تے سٹیندے
چنگی گال ہے راز کہیں دا لکاوٹ
تیکوں کنیں سکھائے چٹ تیں گھڑا بھنیدے
تیکوں ترس ظالم کڈا ہیں نہیں آیا
ایویں تہیڈا ناقہ پیانت ستیندے

تھورا

وڈی فتنی ہو میں الیہندی جو ٹھوس
ایں یک دم توں دبلا سبانی جو رکھدیں
تیوں کہیں وڈائی ہے تیں کیہاں مغاڈے
میڈی بے وی تیں وی نہیں ترس آندا
جے توں چالاویں تاں خوش زندگی ہے
تیڈی گفنگو وچ میڈی ہر خوشی ہے
میں سکدہاں تیڈے الاون دے کیتے
تیڈے پیار کیتے تیں تیڈی وفالو
میڈی التجا ہے ایہو تھورا الاچا
میڈا سوہنا دبر میڈے نال الاچا

شکوہ جواب شکوہ

تریمت میڈی اج چانی آلی لو ہے
ساڈے گھر دے وچ کوئی پیسے نہ ٹکے
میڈے کول ہن کوئی نی سبزی دے پیسے
میڈی جیب وچ آخری بار وپیہ
میڈ اپتر چا گئے او چو سے دے کیتے
فجر نال مک گئے ساڈا گھیوتیں کھنڈوی
اڈوہن تھیا سرتیں شادیں دازورے
میں آکھیے خدا تیکوں دُدھ پتر بخشے
سلامت تیڈ انور ایمان راہوے
ذرافیظ دے نال خرچہ بتتا کر
کلبی ہیں ہک توں کلہا ساڈا بالے
تیڈے پیسے کیویں جلدی تھیندے ختم ہن
خدا اذرا شکر کیتا ادا کر
وفائیں دے بدلے توں کیتی وفا کر

غزل نامہ

تیڈی گال دلبر میں ہسر ہک منینداں
تیکوں علم ہے پیسا تیکوں کرینداں
مجت دی خیرات ہسر ہک توں منگداں
میڈا عشق کاسہ ہے دردر پھسرینداں
غزل میڈی خاطر تاں دشوار کائے نی
مگر قافیے کوں نہ اتنا چوڑھینداں
زورے ریت کہیں نال جھبوں نہیں تھینداں
جیکر کوئی الاوے تاں میں وی الینداں
تیڈی یاد میکوں کیتا اک تیں کک ہے
تیڈی یاد دے دل توں ورقے پڑینداں
میڈا ہے تجربہ جو اصولوں نہیں مٹدی
تیڈی یاد توڑے میں جستنئی مٹینداں
میکوں ہک چنگائی اپنی چسنگی لگی ہے
کہیں داوی دل میں نہ بھل کے دکھینداں
جیہڑے شخص ہے میکوں برباد کیتا
فجر شام اوکوں دعائیں میں ڈینداں

غزل میڈی یار و مجت بھری ہے
 سدا نسر تیں تیں میں مالھا مسرینداں
 توڑے زندگی امتحانیں دے واتے
 مگر کہیں کول ول وی نہ میں از مینداں
 جیکر آونجے میکوں کہیں تیں وی غصہ
 سزا اپنی کاوڑ دی میں خود کول ڈینداں
 میڈا کوئی وی ہن میحانہ تھیوے
 میں خود اپنے زخمیں تیں چالیپ لینداں
 میڈا راہ جے کر کوئی روک ڈیوے
 میں ہٹ وینداں ہا خود نہ کہیں کول ہٹینداں
 سبق اپنی کیتی دا میں اوکوں سمجھے
 جڈاں اپنی راہی دی میں بار چینداں
 میکوں سجنیں تیں وی کوئی شکوہ کانتی
 جھہڑیاں میں کیتیاں ہن اوہے پیش پینداں
 اتھاں ظلم دا دور دورہ نظر دے
 جھہڑے پاسے وی دید جڈاں بھوینداں
 میکوں آس ہسردم ہے تہیڈے ملن دی
 تہیڈی آونی دیاں میں خشیاں منینداں

تو آسیں کڈا ہیں میڈی جھوک تیں وی
 میں ایس آس تے روز گھس کوں بھینداں
 میڈی زندگی منحصر پیار تیں ہے
 تینڈے کیتے میں بان ول ول مرینداں
 تینڈا پیار میڈے کیتے ساہ تیں جند ہے
 نہ خود کوں بھلائے میں نہ تیکوں بھلینداں
 قیامت دے ڈیجہہ توں میکوں خوف آندے
 نہ اولاد کیتے میں چوریاں کرینداں
 میڈی لیکھ وچ ہے فقط صبر کرٹا
 جھہڑا جو چڑاوے نہ اوکوں چسٹینداں
 میڈے کول اتبار دا ہے اثاثہ
 نہ خود چینداں قسماں نہ کہیں توں چوینداں
 میکوں شر شروہیں توں ہے سخت نفرت
 جھہڑا کجھ وی آکھے میں ہتھ چا بدھینداں
 میکوں ہک ترمیت چا گالھسا کیتا ہے
 تہوں ہک توں ودھ میں نہ ذالیں بٹھینداں
 سبق میں پڑھیا ہے فقط سچ دا یارو
 ایہا گال ہے صرف سچ میں پڑھینداں

تسیکوں رات ڈٹھے سجن خواب دے وچ
 نھویں کول آندا میں جتنا سڈینداں
 ایہہ گال قرآن وچ آہدے مولا
 مسیکوں یاد کر میں کرم چا کرینداں
 میڈی لیکھ دے وچ خوشی کائے نی لکھی
 توڑے سکھ دی خاطر میں مٹی گٹیہنداں
 تیڈی روز نفرت وی ودھدی ویسندی ہے
 توڑے تیکوں پاؤن کیتے پنج ہسرینداں
 اجن تک میڈا کوئی گھسروی نہیں بنیا
 توڑے جمہول لا دا میں سلھیں تھپیہنداں
 میڈی شاعری نہیں گوئیں دی خاطر
 نہ گاندا ہاں خود میں نہ کہیں توں گوینداں
 ویہاجی میڈا اول وی جی نہیں چھڑیندی
 توڑے کنگ ہر سال جستنی رہینداں
 توڑے میں کنیں کوئی نفرت کریندے
 اوندے نال ول وی الینداں بلینداں
 میکوں لوک ناقد سمجھن شلوی
 توڑے گالھیں میں سب سیانیاں کرینداں

حیاتی اسال ہے گزاری سفر وچ
ملیے وقت تھوڑا جھنیاں ساکوں گھر وچ
ساکوں پیت پالٹن دا بھنج پھیر آندے
ساکوں ملکہ حاصل ہے بہوں ایں ہنر وچ
اوندے نال جے کر کوئی شکوہ کرے
ونجیدا ہے گالھیں اگر وچ مگر وچ
میکوں چنیتیں چوڑھیں توں وکھی نی ملدی
میڈارہ ویندا ہے سفینہ بھنور وچ
کیویں کہیں دی کوئی گال سمجھوں یقینی
اتھال کوڑ شامل ہوندے ہر خبر وچ
جتھال دنیا داری دا کوئی مسئلہ کائے نی
اود لبرتاں راہندا ہے اتھجے نگر وچ
میکوں تاب زخمیں دی ہنٹ کائے نی رہ گئی
گزر گئی ہے ناقہ حیاتی پنہر وچ

روح دی محبت

خدا دی قسم میکوں لگدی ہیں پیاری
تیڈے باجھ میڈا تاں جھٹ نہیں گزردا
جے توں نہ ہو ویں کول کہیں وقت میڈے
نہ کھانداں نہ پینداں نہ نندراں کرینداں
تیڈی گال کوڑی تیں کاوڑی تیں لگدی
جے غسلی کریں تاں او غسلی نہیں لگدی
تیڈی ہر خطا میکوں لگدی ہے اپنی
کریں قتل میکوں تاں ہے ماف او وی
تیڈے باجھ بیٹھا ہاں بہوں مونجھا ماندا
بیٹھاں پیار تیڈے دے میں گیت گاندا

بے توں نال ہو ویں تاں خوش زندگی ہے
 تیڈے ناویں میڈی مدھر شاعری ہے
 تیڈے نال ہے پیار ہر شے توں ودھ کے
 تیڈے پیار کوں میں عبادت ہے سمجھا
 خدا دی قسم بے توں نال ہو ویں
 زمانے دی میکوں کوئی لوڑ کائے نی
 تیڈا پیار ہووے تاں کوئی تھوڑ کائے نی
 تیڈے ہوندیں تئیں چیز بنی کوئی ضروری
 بناں تیڈے ہے میڈی ہستی ادھوری
 توں متئیں نہ متئیں ہے دل دی حقیقت
 تیڈے نال ہے میکوں سچی محبت
 تیڈے جسم دی کوئی ہوس کائے نی میکوں
 تیڈے باجھ جن آندی چس کائے نی میکوں
 میڈی جان من گھن جو ہے اک حقیقت
 ہے میڈی محبت تاں روح دی محبت
 میڈا پیار ہے ہک ریاضت سمجھ گھن
 میڈی دوستی ہے عبادت سمجھ گھن

قدم قدم تیں رکاوٹاں ہن
زمانے دیاں سب عداوتاں ہن
میڈی وفا دا میں تو ہی سرکز
روا کیتیاں تیں رقابتاں ہن
میڈی سمجھ وی نہیں ساتھ ڈیندی
میڈیاں مخالف حماقتاں ہن
کوئی وی لحظہ سکون کاسے نی
سماج دیاں سب شرارتاں ہن
کلام اپنے دی کیا ہے خوبی
نفاستاں ہن لطافتاں ہن
میڈی غزل دا ہے وصف اے وی
اضافتاں ہن علامتاں ہن
نماز کیویں قبول تھیوے
ریا توں پڑ جو عبادتاں ہن

میں کیویں کہیں دی کراں شکایت
 تھیاں مخالف رفاقتاں ہن
 انھیں دی بخشش تاں ہے یقینی
 ملیاں جنھیں کوں بشارتاں ہن
 میڈی ناکامی دا اے سبب ہے
 مسزاج وچ کجھ نزاکتاں ہن
 نہ کجھ سمجھ تیڈی گال آئی
 بجھائیاں تیں جو بجھارتاں ہن
 خوشی دے وچ کیویں وقت گزرے
 نصیب دے وچ مصیبتاں ہن
 خلوص میکوں نظر نہیں آندا
 میڈے چدھار وحقارتاں ہن
 جو پیار کیتا ہے پلو خالی
 نہ راس آیاں محبتاں ہن
 کہیں کوں کہیں دی سمجھ نہیں آندی
 کہ کھسراں وکھسراں طبیعتاں ہن

دل تیڈی دید لو سکدا ہے
نہ کہیں رخ تیں اے ٹکدا ہے
دل کہیں داناں نہ پیندا ہے
اے تیڈے نانویں وکدا ہے
توڑے جتنا بچ کے راہنداں ہاں
ہر ڈکھ آ سینے بکدا ہے
دل میڈی گال منیندا نتیں
اے دل وی وڈا یک دا ہے
میڈے سر ہے پنڈ گناہیں دی
میکوں ڈراہیں باری بھک دا ہے
کر مونجھا گھسروں کڈھ چھوڑی
ارمان میکوں ایں یک دا ہے
توڑے بان مرینداں خوشیاں لو
غم ناقد آپ دو چھکدا ہے

نت نیت نیت پیار دی میں
ہر منت کیتی یار دی میں
میکوں دھرتوں یک دم کھا گئی ہے
ہک من مٹھڑے منٹھار دی میں
میکوں اپنیں رنج کے چوڑھیا ہے
اے چاتی بار اتبار دی میں
میں گال تیں رکھی دل تیں کوئی
نہیں خار کیتی کہیں خار دی میں
میں چنیتیں ہاپ تھیا ہاں تہوں
میکوں کھا گئی ہے غمخوار دی میں
میں ہر بے شرمی ڈٹھی ہے
کیا گال ڈساں بازار دی میں
ڈے لوک درایاں ملدے ہن
ڈٹھی حالت اے دربار دی میں
توڑے ناقد جتنے کوڑ مارے
کر سگدی کیا نادار دی میں

ڈینہہ رات توں غوزاں ڈیندا ہیں
میکوں پل پل تو آز میتندا ہیں

میں تیکوں تاں نتیں بھل سکدا
توڑے جتئی یار ستیندا ہیں

ہے وٹ کیوں دلبر نال میڈے
میڈے نال گراڑ کریندا ہیں

تیڈا ہجر نہ ماف کریندا ہے
کیوں سولی تیں لٹکیندا ہیں

میکوں پیار دے قابل نتیں سمجھا
تہوں غیسرد و ناقہ ویندا ہیں

ڈیئہہ رات کتھاں گم گار ہوے؟
نتیں فسر ساڈی کہیں یار ہوے؟

تساں بھل ونجئے اساں نتیں بھلٹاں
ساڈی پیت ہوے ساڈا پیار ہوے

اساں چول دی چاں نتیں کرنی مہنٹ
ساکول روز رواؤ غم خوار ہوے

تساں سب کجھ ہاؤ ساڈی زندگی دا
ساڈے میت ہوے، دل دار ہوے

ساڈے نال ذرا چا دید ملاؤ
تساں ناقد کیوں بیزار ہوے؟

کس نال چس

میڈی مٹھی جنڈی میڈا پیا توں ہیں
میڈا عشق توں ہیں توں میڈی محبت
خلوص و وفاداری توں ناز ہو ویں
میڈی زندگی داوی توں ساز ہو ویں
تیڈے نال جیون دے رنگ سارے سوہنے^ٹ
تیڈا پیا میڈی حیاتی دا گاہنٹاں
تیڈا قرب حاصل تاں غم کوئے نی میکوں
تیڈی یاد دے باجھ کم کوئے نی میکوں
میڈی دوستی تاں حیاتی دی چسء
ملیس جیہڑے ڈیہنہہ دا میڈا غم ختم ہے
نہ ہو ویں میڈے نال آنندی نہ چسء
مگر میں ہاں راضی جو کس نال چسء

تروٹی

تروٹی

مرد امرتاں پوسی
کم کوں بالکل ہتھ نہ لسی
کم تیں ایندے ستے مردن
گھردے بندے این توں سرڈن
بھل کے کم کوں ہتھ جے لسی
پہلے اول توں پچھسی
تیکوں کراں یا نہ کراں؟
کرن ڈا بے اہر کر لسی
ایویں کوڑ تیں سا بکد ازہسی
لحظے لحظے ہی اے کڈھسی
سہلیس سپیس وچ وقت ٹپسی

میکوں ماف کر ہاں خطا کار تھیڈا
سزا ڈے جو میں ہاں سزاوار تھیڈا

زمانے دی میکوں طلب کوئے نی اصولوں
کہ میں ہاں ازل توں طلب کار تھیڈا

تھیڈے نال رج کے جفا میں کیتا ہن
میکوں بخش ڈے ہاں گنہ کار تھیڈا

توڑے بے وفائی دے الزام لگدن
مگر میں ہاں سانول وفادار تھیڈا

توڑے لوک ناقد اتھاں ہن ستم گر
توں غمخوار میڈا، میں غم خوار تھیڈا

میکوں ماہی روز ستیندا ہے
تہوں خون میڈاٹک ویندا ہے

میں جھیکوں پیار کریندا ہاں
او سولی تیں لٹکیندا ہے

میڈے پیار تیں راہندے شک اوکوں
تہوں ول ول او ازمیندا ہے

اوکوں نندر رواٹ تیں آندی ہے
میکوں فخریں شام رویندا ہے

اوکوں ظلم دے وچ ہے چس آندی
ات گالوں ظلم کریندا ہے

اوکوں آندا کہیں تیں ترس نہیں
تہوں ناقد او تڑپیندا ہے

سنے گو ہے دی کار دکھدے پیوں
توڑے چھوڑیا ہے یار دکھدے پیوں

ڈھیٹ کاٹھی خدا بٹانی ساڈی
یار ڈتے وسار دکھدے پیوں

ظلم جگ دے اسان تیں دکھرے ہن
پیار ڈتی ہے مار دکھدے پیوں

زندگی ساڈی وات چوڑھیں دے
راس آیا نئیں پیار دکھدے پیوں

ساکوں سیلاب کوڑھا کیتا ہے
پانی ہاتھ ہے کہ تار دکھدے پیوں

ہجر ناقہ ساڈا چوڑھا ہے
عشق کیتے لاجپار دکھدے پیوں

ساڈے رستے تیل لوڑھے ہن
ساکوں روزی دے چلتے ہن

تہوں تاں پیر زخسی ہن
بڑیے کنڈے جو رستے ہن

تیکوں خوشیاں میسر ہن
ساڈی لیکھ ۽ چ تاں چوڑھے ہن

ساڈیاں اھسین تاں نندرایاں
میڈے بھاگ ۽ چ خسر اٹے ہن

اساں سو جھسل دے داعی ہیں
مگر ملدے اندھارے ہن

ساڈا ناقہ ہے من مونجھا
ساڈے سب خواب مونجھے ہن

در کھڑکدا پئے
دل دھڑکدا پئے
شالا خیر ہووے
ہاں پھڑکدا پئے
ہس کاوڑ بہوں
تہوں بھڑکدا پئے
ہن کھمڑیں ول
جھڑکھڑکدا پئے
میں سچ آکھیے
تہوں بڑکدا پئے
ہتھ منہیں اپڑیے
کیوں لڑکدا پئے؟
تیڈے ناقد دا
تن تھڑکدا پئے

میڈے نال فونال تیں جھیڑے نہ لائے کر
میں پردیس بیٹھساں بیٹیکے نہ لائے کر
توں گھر بہہ کے وی زہر کیتی بیٹھی ہیں
میڈا خون سارا توں پیتی بیٹھی ہیں
تیڈا میکوں احساس راہندے مسلسل
ایہہ صدمہ جدائی دا کھاندے مسلسل
اے میڈی ہے مجبوری توں نال کتنی
اے مطلب نہیں میڈا کہ توں ذال کتنی
میڈے حال تیں رحم کیتا ذرا کر
توں میڈے مسائل کو سمجھا ذرا کر

اپنے بھنیچے محمد نعمان دے نال

ہائی رونق گھسردی نال تھیڈے توں ٹر گتیں گھسرویران تھئے
تھیڈے ڈیسنہ ہن کھئیڈن کھٹن دے تھیڈی موت دا بہوں ارمان تھئے
تھیڈے باجھ جوہلی سنج ڈس دی ہسر منظر کھاوٹن آندا ہے
ماء موٹھی تھیڈے غم دے وچ تھیڈے غم چ پیو کر لانا ہے
تھیڈے غم ہے سخت بھسراواں کول تیکوں کر کے بھٹنیں یاد روندن
تھیڈی پل پل یاد ستیندی ہے تھیڈی یاد دے وچ بے سدھ ہوندن
تھیڈی یاد بھلاوٹن مشکل ہے دل ات گالوں بہوں ماندا ہے
تھیڈے وچھڑاٹن دا افسوس ہے بہوں اے صدمہ دل کول کھساندا ہے
تھیڈا دکھ ہے ناقد بہوں میکوں تیکوں چھوٹے سن وچ قبر ملی
تھیڈے نینوں نیرنگال وگن تھیڈی موت دی جڈاں خبر ملی

میاں جی محمد بخش ہیروی دی یادِ وچ

تیڈی یادِ دلاں وچ وسدی ہے
تیں وسے کوں قرآن پڑھائے
تیڈی تل تیں بانگِ سٹیمیدی ہی
تیں سبقِ حلوں پڑھایا ہے
نویں پود کوں دین سکھایا ہے
تیڈا فیض ہے سارے وسے تیں
تیڈا رنگ ہے وگدیں نسلیں وچ
توں ہک استاد و سیب دا ہیں
تیکوں مولا قبر دا سکھ بخنخے
ہووے تیں تے رب دی رحمت وی
تیکوں وچ فردوس مقام ملے
تیکوں پل پل چین آرام ملے

دم دور

ساکوں ہک پل وکھی نہیں ملدی
نت نواں روزِ دہیما ہے
ساکوں چلتیں چوڑھیں چوڑھتے
ساڈا قسمت نال رُسیما ہے
اساں اپنی آپ ج راہندے ہیں
نکاوٹن کہیں دے گاندے ہیں
ساڈے ذہن تیں گنڈھڑی سوچیں دی
ساڈا سر سام داما ریا ہے
اساں سب کجھ سوچ تیں گھول گھماتے
اساں سب کجھ فن تیں واریا ہے
اساں لوک ادب دے متوالے
ساڈے محفل محفل ہن بھالے

سجُن آون اُکھیں ٹھرن
جیہڑے سرڈن سرڈے مسرن

بھجُن جہنیں دی عادت ہووے
شودے بھج بھج آئیں بھرن

جیہڑے اندروں شعلہ رکھدن
او نہ بالکل کہیں توں ڈرن

جیندے نال ہے بکھ دا جوکھوں
او شودے ہُن کیویں کرن؟

جیہڑے پیت دی لاج رکھیندن
ناقد جگ تیں او ہے کھرن

بھلا تیں کنیں کوٹ ناراض تھیندے
تیڈے پیار دے وچ اے جگ پیا جیندے

زمانے دا غم ہے میڈے گل دا گاہٹاں
جدائی دا ڈکھ وی میڈا خون پیندے

تھیا میڈا دامن ہے لیراں کتیراں
میڈا یار سنگدل کڈاں ایکوں سیندے

اکوں شیت اے گل کہیں نتیں ڈسائی
سجٹوں کول مریندے تیں چھاں تے سٹھیندے

میڈی گل ہاں دے کنیں نال سُن گھن
نہ شکوہ کریںدے نہ تھیرا لویندے

وفا ہے قرینہ حیاتی دا ناقہ
ایندے وچ جویندے ایندے وچ مریندے

سک داسیک سڑیندے پل پل
دوزخ وانگ جلمیندے پل پل

جیندی تانگھ تنگھینداں ہسردم
اوہو آن رویندے پل پل

میں تال چیت پلمینداں راہنداں
ماہی روز ستیندے پل پل

خوشی دی میں گول ءچ راہنداں
ڈکھ سرتیں آویندے پل پل

ہجبر دا جھورا اتھجا مارو
ناقد نیروہیندے پل پل

ہو اناں تھمیرے ڈواناں شرء
میڈا جگ دے ہر بے وفاناں شرء

نہ کہیں دا کھدیٹاں نہ کہیں کول کاٹاں
تہوں ظلم دی ہسرا داناں شرء

جیندی لیکھ وچ لکھیا قسمت دا وانج
اوہیں شخص دا ہن خدا ناں شرء

دعا میڈی ہے بے اثر تھیندی ویندی
سدا میڈا راہندا دعا ناں شرء

میں ناقد ریادے تاں کلمے میں پڑھدا
زمانے دی ہر ہک جفاناں شرء

ساکوں زندگی راج خسارے ڈتے ہن
ایں غم وی ساکوں ڈھیر سارے ڈتے ہن

اساں ایندی دنیا تیں بہوں کوئے نی رہنٹاں
ساکوں ساڈے رب ساہ ادھارے ڈتے ہن

اساں کوئی لحظہ فراغت نہ پائی
ساکوں ساڈے روزی کمارے ڈتے ہن

اساں روز سو جھل دی ہیں آس رکھدے
ساڈی لیکھ ساکوں اندھارے ڈتے ہن

اساں لہندے رہ گئے ہیں سکھ کیتے ناقہ
ساکوں وقت ڈکھدے بھنوارے ڈتے ہن

تیکوں پیار سانول کریندے ودے ہیں
وڈے اوکھے جئے کٹھیندے ودے ہیں

اساں خود کول گالنے تیڈی گول دے وچ
تہوں خود کو دردر پھریندے ودے ہیں

ساکوں زندگی رچ کے چنتے ڈتے ہن
اساں زندگی کول ستیندے ودے ہیں

ساکوں راس آئی نتیں اصلوں محبت
سبق عشق دے ہن بھلیندے ودے ہیں

ساڈے بال ول وی نتیں رچ روٹی کھاندے
توڑے رات ڈینہہ ہڈ بھنہندے ودے ہیں

اساں غم دے پاندھی تیں غم ساڈی منزل
ایویں عمر ناقد نہہیندے ودے ہیں

میکوں شوق جگلیندن راتیں کوں
میکوں روگ رویندن راتیں کوں

میں راہنداں سکھ دی گول ۽ چ ہاں
میکوں درد گولیندن راتیں کوں

جیہڑے ڈینہہ کوں چپ کر کے لنگھدن
اوہے بول مسریندن راتیں کوں

ڈینہہ رات کھپیرے کھپدا ہاں
ڈکھ درد ستیندن راتیں کوں

او ڈینہہ کوں سچے کیا تھیں؟
جیہڑے کوڑ مسریندن راتیں کوں

او ناقد مخلص ہوندے ہن
جیہڑے ساتھ نبھیندن راتیں کوں

توں یاد ہو ویں ہر اوکھ دے وچ تیکوں پل پل یاد کریندے ہیں
تھیڈے باجھ گزارا نہیں تھیندا ایویں صبر سریر از میندے ہیں

ساکوں خار ہے کوڑیوں گالھیں توں ساکوں خار ہے کوڑیوں لوکیں توں
ساکوں عادت سچ دے بولن دی نہ بھل کے کوڑ مریندے ہیں

توں بھل گئیں پیارا ساڈے کوں تیں قول اقرار و سارڈتے
ساکوں ول وی پیارا لگدا ہیں اسوں ول وی پیت پلیندے ہیں

کوئی آوے جیکر گھر ساڈے اسوں اوندا آدر کرنا ہے
ہردل دے وچ ربا وسدا ہے نہ کہیں دادل رنجیندے ہیں

توڑے ناقدہ منجھ دے مار نیے ہیں اسوں غم داماتہ نہیں کرنا
سکھ ڈیوں ساڈا شیوہ ہے اسوں کہیں کوں نہ ڈکھ ڈیندے ہیں

اے طبیعت ڈیوال ہونے لا
کیوں رویندی ہیں بال ہونے لا

پیار سچا کریندا نہیں کوئی
پوند اویندا ہے کال ہونے لا

ہن تان میڈاوی تھی نھویں سگدا
میڈی گلدی نہیں دال ہونے لا

گل نہ پا ہجسردا سیاپا توں
اتینجھا غم توں نہ پال ہونے لا

مختصر ہے وصال داموسم
گزر یا ویندا ہے سال ہونے لا

کیلجھانا قد و فادا بندہ ہیں
تینڈا مندڑا ہے حال ہونے لا

زمانے دے ہر ہک ستم کوں سمجھاں
جفائیں دے ہر ہک الم کوں سمجھاں

تیڈے وعدے کوڑے تیڈیاں کوڑیاں بادھیاں
میڈا چن میں تیڈے کرم کوں سمجھاں

مسیکوں مارڈتی تیں اتباردی ہے
میں ڈھولا تیڈے ہر بھرم کوں سمجھاں

تیڈا پیار کوڑا تیں کچا نظر دے
تیڈے پیاردی ہر قسم کوں سمجھاں

مسیکوں غم ڈریندا نہیں کوئی وی ناقہ
جہڑا لیکھ وچ ہے اول غم کوں سمجھاں

ایں وقت ایتنجا زہیر کیتے
جو لٹھے لٹھے کون نیر کیتے

کہیں تیں نہیں ہن یقین آندا
چا پیریں ایتنجا بے پیر کیتے

رہائی دی میکوں لوڑ کائے نی
تسیں زلف دا جو اسیر کیتے

میکوں کہیں دی خبر نی کوئی
میں آپ کوں چا فقیر کیتے

اے اوندی مجبوری ہائی ناقہ
جو رانجا مسردا ہا ہیر کیتے

ہر دم تیڈی سوچ و چپارے
بھل نہیں سگدا تیڈا پیارے

ہر کوئی بیدال سڈیندے
دل نہ تیڈی گال و سارے

ہجسردا غم برداشت چا کیتے
ڈکھ دا کیتنا ونڑج و پارے

گال تیڈی ہر منی ہے میں
ہک پل متیں کیتنا اظہارے

خنبر اوں آن گھوپے ناقدے
جہیکوں سمجھا اپنا یارے

بہوں زندگی توں ارمان ملن
میکوں ڈین جھنیں انسان ملن

ڈینہاں راتیں تنگ کریندے ہن
میکوں سنگتی بن جھان ملن

ہے فخر غضب دا لوکیں وچ
میکوں بندے بن یزدان ملن

میڈو پیار بھری نہ اکھ ڈیکھن
میکوں ستیں دے اے فرمان ملن

پچھیں ناقد کیا گزان تھیوے
جڈاں وسدے گھسرویران ملن

اولاد بے نہ ہووے
(کاوش دی پیدائش توں پہلے آکھی ہوئی نظم)

میں لا ولد ہاں اے الم کھادی ویندے
ایہوڈ کھ میکوں کیتی ویندا ہے گالھا
میڈا کوئی ہووے میڈے غم وٹا اوے
میڈے ڈکھ دے وچ میڈا بانہہ بیل ہووے
میں کھلاں تاں اووی کھلے نال میڈے
میں روواں تاں وی بھرے سرد آہیں
مداو امیڈی بے قراری دا تھیوے
میں اوندو تنڑاں بے تاں میڈو تنڑے او
میں اوندو لچھاں تاں میڈو لچھے او
میں اوندی بچھاں بے تاں میڈی بچھے او

بھرا یو میں تاں نتیں ہوندے

تیڈی نفرت دے جھاگے جھاگ ویساں میں
گلا نو میں ہن جیہہ رے گل وچ لہیاں میں
میکوں ڈے کے مرٹ دی مارتوں خوش ہیں
توں خوش نہ تھی تیکوں خوش تھی ڈکھیاں میں
میکوں باریں دے وچ ڈے کے تو ہیں ہاؤلا
بھرا کوئی چیز ہوندے ہن ڈسیاں میں
تیکوں ہے پیار پیے دامیڈا بنیا
تیڈا پیس توں کھیسہ فل کریاں میں
بھرا تیں تل گنہیوں پیس دی لالچ وچ
تیکوں ناقہ بھرا نہ ول سڈیاں میں

اخلاص

بے بھنجی میڈی عورت ہے
کچھ کھوٹی میڈی قسمت ہے

ہر گالتیں اے رس ویندی ہے
خود روندی نال رویندی ہے

نہیں پیار و فساد پاس ایکوں
میڈی چاہت آئی نہیں راس ایکوں

ایکوں مولا پیار دا ڈھنگ بنجھے
میڈی پیت پریت کوں انگ بنجھے

ایندا غصہ پیار دارنگ ہووے
ہر سنگ دے وچ میڈے سنگ ہووے

ڈوہڑے

تیں قول و فادے کیتے ہن گئیں قول بھانھوی ترس آیا
جیکوں قرب تیں اپنا بختا نہیں گتیں نین روانھوی ترس آیا
تیڈے بھڑے رووٹا ہا کڑا ہا گئیں ظلم کما نھوی ترس آیا
تیڈی یاد ہے ناقد جٹ میڈی گئیں مار مکا نھوی ترس آیا

”جے بیت اللہ دی چھت تیں چہڑھ آذان ڈیواں کوئی حرج تاں نہیں“
جے دھی اپنی کول ڈاج دے وچ قرآن ڈیواں کوئی حرج تاں نہیں
جئیں میکوں جند ہے دان کیتی میں جان ڈیواں کوئی حرج تاں نہیں
گم نام خیالیں کول ناقد پہچان ڈیواں کوئی حرج تاں نہیں

نت ہجر فسراق ۽ چ گزری ہے ہن؎ مونجھ مکا ساہ آخری ہن
 بہوں ظلم ستم تہیں کیتے ہن کوئی تھورا لا ساہ آخری ہن
 نت غیر میں نال توں خوش رہ گئیں میڈے نال الا ساہ آخری ہن
 میں ناقہ درد دیں مار یا ہاں نہ ڈھیر ستا ساہ آخری ہن

تیڈی یاد دے دل وچ مچ بدن توں یاد میں فجر میں شام ساکوں
 تیڈی یاد ستیندی ہے پل پل نہیں ہک پل وی آرام ساکوں
 تیڈا پیار ضرورت ہے ساڈی نہ کوڑتیں کر ہن؎ رام ساکوں
 اول آکھیے ناقہ پیار نہ کر توں کر ڈلیسیں بد نام ساکوں

جند جیویں ساہ ہن؎ آخری ہن کوئی منت لا متاں بچ پوواں
 ہن؎ وقت اخیری ہے میڈا نہ ڈھیر سہا متاں بچ پوواں
 میں یک دم ڈیہداں لب تیڈے میڈے نال الامتاں بچ پوواں
 تنگ کیتے ناقہ ہجر تیڈے ہن؎ پھیر اپا متاں بچ پوواں

ہیڈی ٹورتاں مور دے وانگوں ہے تیڈا غصہ وانگ قیامت ہے
 میں مونجھا ماندا راہندا ہاں تیڈا جیون سکھ دی جنت ہے
 توں ناقہ بے پرواہ ہیں بہوں تہوں نال نہ کہیں دے چاہت ہے
 ساکوں ہک بے توں انج کرن دی کئیں کیتی ڈھول شرارت ہے

میڈی پل پل یاد ستیندی ہے ہُن کھاندے ہجسردا غم تیڈا
 میں میڈی دید لو آندا ہاں نتیں مکدا گھر دا کم تیڈا
 میڈی چال قیامت ہے ظالم ہے مکھڑا قہر ستم تیڈا
 نتیں تیکوں ناقد بھل سگدا ہے لب تیں ناں ہسردم تیڈا

توں آپیں آپ ہے چھوڑا ستیں ہائی نفرت دلبرنال میڈے
 تیڈے عذر بہانے ہن سوسوناہی چاہت دلبرنال میڈے
 نت غیر دو رہندا ہاویں توں ناہی راحت دلبرنال میڈے
 ہُن ناقد باریں چاہیٹھیں کر الفت دلبرنال میڈے

جند جیوی جبرم کوئی ثابت کر جے پیار ہے جبرم تاں مجبرم ہاں
 تیکوں دلبریا سڈیندا ہاں اظہار ہے جبرم تاں مجبرم ہاں
 تیکوں آکھم میڈے کول اونج اصرار ہے جبرم تاں مجبرم ہاں
 توں ناقد غیر میں نال ریہہیں جے خسار ہے جبرم تاں مجبرم ہاں

اساں میت کو پیت کریندے ہیں اساں سب کجھ پیارکوں جانڈدے ہیں
 اساں مخلص یاردے بردے ہیں اساں سب کجھ پیارکوں جانڈدے ہیں
 جیہہرا ہردم ظلم کریندا ہے اساں اول غم خوارکوں جانڈدے ہیں
 ساکوں ناقد لارا لاناویں نہ تیڈے ہسراتبارکوں جانڈدے ہیں

میڈا ہجر فراق عبادت ہے میڈی عمر نبھی ایس شوق دے وچ
 میڈا سب کچھ پوہریا زندگی دا ہر سانس چلی ایس شوق دے وچ
 میڈا عقل شعور ایہو سب کچھ میں جان چکی ایس شوق دے وچ
 توں رس گئیں ناقد ہر سینگ میڈے نال رسی ایس شوق دے وچ

میڈی یاد دے وچ میگوں ندر نہیں آئی تیکوں ساری رات میں یاد کیتے
 ہا ساہ چوڑھا جندڑی دا میڈی یاد میگوں برباد کیتے
 دل ہجر وچ مونجھا ماندا ہائی ایس مونجھ میگوں ناشاد کیتے
 ڈیواں ظلم دی ناقد دھاں کیویں نہیں لب کھلدے فریاد کیتے

میڈے ہجر دے وچ بے تاب وداں ہے حال بہوں بے حال میڈا
 تہوں روند میں کھاندیں گزریا ہے ہر ڈینہہ میڈا ہر سال میڈا
 میڈا امن سکون برباد کیتی ہر سکھ وی تھتے پامال میڈا
 میڈے کول امید اے رکھدا ہاں ہٹن بن ناقد لچپال میڈا

میڈی روندی رات گزردی ہے تھتے رورو کے ہٹن تنگ نیناں
 ہے رشتہ روح دا نال تیڈے میڈے راہندے ہن تیڈے سنگ نیناں
 جتھیں ڈینہہ دا دل نہیں نظریا توں اول ڈینہہ توں کیتی جنگ نیناں
 ہک واری ناقد ول آتوں متاں وچن ہار امنگ نیناں

تیکوں پیار دے سبق پڑھیں ادا ہاں بے رحم آوی تاں ترس کریں
 میڈی از لوں لا دی خواہش ہے میڈے نال جیویں میڈے نال مریں
 میڈے جو بن تیں جگ پاگل ہے میڈی گال منیں جگ کول ڈریں
 میڈے پیار دا ناقہ سمنگت ہاں بے پھر رسگد میں تاں پیار کریں

میڈے بجر دے صدمے کھاندے ہن میں خوشیاں لوسد راند ہاں
 بس اپنے خون کول پیند ہاں یا اپنے ماس کول کھاند ہاں
 توڑے چنتے دان کریندا ہسیں میں میڈے گاؤں گاند ہاں
 کہیں ڈکھ دا چنتا ننیں ناقہ ہک جبر توں میں گھبراند ہاں

میکوں مونجھیں ہاں کریندا ہسیں نت گیت خوشی دے گاند ہسیں
 میڈی یاد بھلاؤں مشکل ہے میڈے دل کول زور دا بھاند ہسیں
 میں سکداں ناقہ میڈے لوتوں غیریں لوسد راند ہسیں
 توں نال رقیباں خوش وسدیں میڈے نال مگر گھبراند ہسیں

اج تہیں ننیں کیتا یاد سا کول دل ساڈے بہوں ارمان کیتے
 دل یاد چ رو رو ماندا تھئے اسان اپنا ایس نقصان کیتے
 اسان چم چا کھیاں رکھ چھوڑ نیے تیں ڈھول جیہرے فرمان کیتے
 میڈی پیریت پریت دے وچ ناقہ اسان جمل جہاں قسربان کیتے

قطعے

تساں پیاردا حق ادا کوئے نی کیتا
کوئی وعدہ اپنا وفا کوئے نی کیتا
جیکوں ماراں ناقہ ملیاں پیار وچ ہن
اول سجدہ وفادا قضا کوئے نی کیتا

رج سمدے نہیں اساں راتیں کوں
بس نندر کوں اساں چکھدے ہیں
سا کوں ترس نہیں آندا اپنے تیں
نہ نندر دا پچکار کھدے ہیں

میڈے تال بہوں ردھیے ہن
تیڈے ڈس کیوں رسیے ہن
میوں کھادے کر یہہ ناقد
میڈی لیکھ ءچ رکھیے ہن

میں جمل جہاں کول سٹ سگداں
تیڈے کول ناراض نہیں تھی سگدا
میں دنیا داری چھوڑ ڈیاں
تیڈے باجھ نہ ناقد جی سگدا

میوں فکرتیں کوئی
گاندا نکلی کھاندا
بھاندى نتیں گال کوئی
تیڈے ہاں گیت گاندا

چیتا پیا ہے بھوندا
میوں چین وی نتیں آندا
میڈی نتیں گال سنڑدا
دلبر بہوں ہے لوندا

میڈا چین امن برباد کیتی
میں شاد ہامی ناشاد کیتی
میکوں ہجر دا چوڑھاڈے ناقد
میکوں ہر غم توں آزاد کیتی

تیڈی یاد آئی
میڈا ہوش گئے
جند جان گئی
میڈا جوش گئے

پیسے کوں میں پیو نہیں سمجھا
نقسل گھیو کوں گھیو نہیں سمجھا
اپنے قول کوں پانی ڈینداں
پیت دا پودا سیو نہیں سمجھا

بھوگ بھگیند میں ٹہکتے گئے ہیں
تسے تریہہء چ سبکتے گئے ہیں
عشق حقیقی دے وچ ناقد
کھد جو ہاس گھسکتے گئے ہیں

دانش ہے یا پاگل پن ۛ
تیکوں آکھیم اپٹامن ۛ
سول سوائے کر ڈتے نی
ناقد ہسردم دکھداتن ۛ

تیکوں ڈساں گال میں بھسلی
اتھنیں جیندی سوچ سولی
ناقد میں تاں ایہو سمجھے
اوندی ہے تقدیر اولیٰ

کنیں دے وچ ہن والیاں
پوشاکاں میلاں کالیاں
ناقد کھیں دے ہجسروچ
ہن رت دیاں ڈیویاں بالیاں

میڈا سفر رواں دواں
میڈی عمر جواں جواں
میکوں بھلسیں توں کیویں؟
ہے جا بجا میڈا نشاں

شبیر ناقد کی تصانیف

شاعری

- 2007ء 1- صلیب شعور (غزلیات و نظمیات)
- 2010ء 2- من دی مسجد (سرائیکی شاعری)
- 2011ء 3- آہنگ خاطر (غزلیات و نظمیات، گیت، قطعات)
- 2014ء 4- جاہ فخر (غزلیات و نظمیات)
- 2015ء 5- دل سے دور نہیں ہوتی (غزلیات و نظمیات)
- 2015ء 6- صبح کاوش (غزلیات، نظمیات)
- 2016ء 7- کتاب وفا (مجموعہ غزل)
- 2016ء 8- روح دی روہی (سرائیکی شاعری)
- زیر طبع 9- گنج آگہی (مجموعہ غزل)
- زیر طبع 10- جہان عقل و جنوں (مجموعہ غزل)
- زیر طبع 11- زاد سخن (غزلیات و نظمیات)

تنقید

- 1- ابوالعباس ٹہورا احمد فاتح کا کیف غزل (شخصیت اور فن) 2013ء
- 2- شاعراتِ ارضِ پاک (حصہ اول) تنقیدی مضامین و منتخب کلام 2013ء
- 3- شاعراتِ ارضِ پاک (حصہ دوم) تنقیدی مضامین و منتخب کلام 2013ء
- 4- شاعراتِ ارضِ پاک (حصہ سوم) تنقیدی مضامین و منتخب کلام 2013ء
- 5- لفظِ فن (تنقیدی مضامین) 2014ء
- 6- شاعراتِ ارضِ پاک (حصہ چہارم) تنقیدی مضامین و منتخب کلام 2014ء
- 7- شاعراتِ ارضِ پاک (حصہ پنجم) تنقیدی مضامین و منتخب کلام 2015ء
- 8- شاعراتِ ارضِ پاک (حصہ ششم) تنقیدی مضامین و منتخب کلام 2015ء
- 9- شاعراتِ ارضِ پاک (حصہ ہفتم) تنقیدی مضامین و منتخب کلام 2016ء
- 10- تلمیحاتِ فضا عظمیٰ (تنقید و تحقیق) 2016ء
- 11- شاعراتِ ارضِ پاک جامع ایڈیشن (حصہ اول) 2016ء
- 12- ابوالعباس ٹہورا احمد فاتح کا منشور نظم (نظمیاتی تجزیہ) 2016ء

- 13- میزان تنقید (تنقیدی مضامین) زیر طبع
- 14- تنقیدات (تنقیدی مضامین) زیر طبع
- 15- توہمات (تنقیدی مضامین) زیر طبع
- 16- زاویے-تنقیدی مضامین زیر طبع
- 17- سفر نامہ نگاری کے انتقادی امکانات (حصہ اول) زیر طبع
- 18- تناظرات (تنقیدی مضامین) زیر طبع
- 19- اطلاقی تنقید کی اقدار (تنقیدی مضامین) زیر طبع
- 20- تجزیات (تنقیدی مضامین) زیر طبع

تمت بالخیر